

Határozatok Tára

A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (kibővített harmadik tanács)

2021. szeptember 22. *

„Állami támogatások – Villamosenergia-szolgáltatás díja – Az Alouminionnal szemben kiszámlázott díj választottbírószági határozat útján történő megállapítása – A panasz vizsgálatát lezáró határozat – Támogatás hiányát megállapító határozat – Megtámadható aktus – Érintetti minőség – Az eljáráshoz fűződő érdek – Kereshetőségi jog – Elfogadhatóság – Az államnak való betudhatóság – Előny – A magán gazdasági szereplő elve – Komoly nehézségek”

A T-639/14. RENV., T-352/15. és T-740/17. sz. egyesített ügyekben,

a **Dimosia Epicheirisi Ilektrismou AE (DEI)** (székhelye: Athén [Görögország], a T-639/14. RENV. sz. ügyben képviselik: E. Bourtzalas, A. Oikonomou, E. Salaka, C. Synodinos, H. Tagaras és D. Waelbroeck, a T-352/15. sz. ügyben képviselik: E. Bourtzalas, C. Synodinos, E. Salaka, H. Tagaras és D. Waelbroeck, valamint a T-740/17. sz. ügyben képviselik: E. Bourtzalas, E. Salaka, C. Synodinos, H. Tagaras, D. Waelbroeck, A. Oikonomou és V.-K.-L. Moumoutzi ügyvédek)

felperesnek

az **Európai Bizottság** (a T-639/14. RENV. sz. ügyben képviselik: É. Gippini Fournier és A. Bouchagiar, valamint a T-352/15. és a T-740/17. sz. ügyben képviselik: A. Bouchagiar és P.-J. Loewenthal, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen,

támogatja:

a **Mytilinaios AE – Omilos Epicheiriseon** (korábban Alouminion tis Ellados VEAE, székhelye: Marousi [Görögország], képviselik: N. Korogiannakis, N. Keramidas, E. Chrysafis és D. Diakopoulos ügyvédek)

beavatkozó fél,

a T-639/14. RENV. sz. ügyben a Bizottság 2014. június 12-i COMP/E3/ON/AB/ark *2014/61460 levelének megsemmisítése iránt az EUMSZ 263. cikk alapján benyújtott kérelme, amely levélben a Bizottság a DEI-t a panaszai vizsgálatának lezárásáról tájékoztatja; a T-352/15. sz. ügyben a 2015. március 25-i C(2015) 1942 final bizottsági határozat (SA.38101 [2015/NN] [ex 2013/CP] ügy – Görögország – Az Alouminion SA részére egy választottbírószági ítélet eredményeként a költségeknél alacsonyabb villamosenergia-díj formájában nyújtott állítólagos állami támogatás)

* Az eljárás nyelve: görög.

megsemmisítése iránt az EUMSZ 263. cikk alapján benyújtott kérelme, a T-740/17. sz. ügyben pedig a 2017. augusztus 14-i C(2017) 5622 final bizottsági határozat (SA.38101 [2015/NN] [ex 2013/CP] ügy – Görögország – Az Alouminion SA részére egy választottbírói ítélet eredményeként a költségeknél alacsonyabb villamosenergia-díj formájában nyújtott állítólagos állami támogatás) megsemmisítése iránt az EUMSZ 263. cikk alapján benyújtott kérelme tárgyában,

A TÖRVÉNYSZÉK (kibővített harmadik tanács),

tagjai: A. M. Collins elnök, V. Kreuschitz (előadó), Csehi Z., G. De Baere és G. Steinfatt bírák,

hivatalvezető: S. Spyropoulos tanácsos,

tekintettel az eljárás írásbeli szakaszára és a 2020. október 8-i tárgyalásra,

meghozta a következő

Ítéletet

I. A jogviták előzményei és az eljárások

- 1 A jelen ügyek három egymással szorosan összefüggő, egymást követő jogvita körébe tartoznak, amelyek lényegében ugyanarra a tárgyra vonatkoznak, vagyis arra a kérdésre, hogy a villamosenergia-szolgáltatás díja (a továbbiakban: szóban forgó díj), amelyet a felperes, a Dimosia Epicheirisi Ilektrismou AE (DEI), egy Athénban (Görögország) székhellyel rendelkező és a görög állam ellenőrzése alatt álló villamosenergia-termelő és -szolgáltató egy választottbírói ítélet alapján legnagyobb ügyfelének, vagyis a beavatkozó félnek, a Mytilinaios AE-nek (korábban Alouminion tis Ellados VEAE) számlázni köteles, állami támogatás nyújtását jelenti-e.
- 2 A T-639/14. RENV. sz. ügy tárgya a felperesnek az Európai Bizottság 2014. június 12-i, a Versenypolitikai Főigazgatóság egyik egységvezetője által aláírt COMP/E3/ON/AB/ark * 2014/61460 levelének (a továbbiakban: vitatott levél) megsemmisítése iránti kérelme, amely levél lényegében arról tájékoztatta a felperest, hogy lezárják egy általa benyújtott panasz vizsgálatát azzal az indokkal, hogy a szóban forgó díj nem minősül állami támogatásnak, mivel nem teljesül a betudhatóság és az előny feltétele. E 2013. december 23-án benyújtott panasz (a továbbiakban: második panasz) keretében a felperes azon különös választottbírói ítélet) vitatta, amely elé ő maga és a beavatkozó fél a nomos 4001/2011, gia ti leitourgia Energeiakon Agoron Ilektrismou kai Fysikou Aeriou, gia Erevna, Paragogi kai diktya metaforas Ydronanthrakon kai alles rythmiseis (a villamos energiára és a gázra vonatkozó energetikai piacok működéséről, a szénhidrogének feltárásáról, termeléséről és szállítási hálózatairól, valamint más szabályozásokról szóló 4001/2011. sz. törvény) (FEK A' 179/22.8.2011, a továbbiakban: 4001/2011. sz. törvény) 37. cikke alapján a jogvitáját terjesztette, és amely határozattal az említett választottbírói ítélet a szóban forgó díjat a 2010. július 1. és 2013. december 31. közötti időszakra (a továbbiakban: szóban forgó időszak) 40,7 euró/MWh bruttó, illetve 36,6 euró/MWh nettó összegben állapította meg.
- 3 A T-352/15. sz. ügy tárgya a felperesnek a 2015. március 25-i C(2015) 1942 final bizottsági határozat (SA.38101 [2015/NN] [ex 2013/CP] ügy – Görögország – Az Alouminion SA részére egy választottbírói ítélet eredményeként a költségeknél alacsonyabb villamosenergia-díj

formájában nyújtott állítólagos állami támogatás) (a továbbiakban: első megtámadott határozat) megsemmisítése iránti kérelme, amely határozattal a Bizottság egyrészt a vitatott levelet visszavonta és az említett határozattal váltotta fel, másrészt pedig úgy ítélte meg, hogy a választottbírói ítélet nem foglalt magában az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett, a beavatkozó félnek nyújtott állami támogatást, lényegében azzal az indokkal, hogy az, hogy a felperes a beavatkozó féllel fennálló jogvitájában önként választottbíróshoz fordult, egy körütekintő piacgazdasági befektető magatartásának felelt meg, és ennél fogva nem járt előnnyel.

- 4 A T-740/17. sz. ügy tárgya a felperesnek a 2017. augusztus 14-i C(2017) 5622 final bizottsági határozat (SA.38101 [2015/NN] [ex 2013/CP] ügy – Görögország – Az Alouminion SA részére egy választottbírói ítélet eredményeként a költségeknél alacsonyabb villamosenergia-díj formájában nyújtott állítólagos állami támogatás) (a továbbiakban: második megtámadott határozat) megsemmisítése iránti kérelme, amely határozattal a Bizottság hatályon kívül helyezte és kifejezetten felváltotta mind a vitatott levelet, mind az első megtámadott határozatot (a második megtámadott határozat 8. és 51. pontja, valamint 5. szakasza), és ismételten úgy határozott, hogy a választottbírói ítélet nem foglalta magában az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatás nyújtását. Az e következtetés alátámasztására kifejtett, a körütekintő piacgazdasági magánbefektető kritériumának tiszteletben tartásán és az előny hiányán alapuló indokok megegyeznek az első megtámadott határozatban kifejtett indokokkal.
- 5 Az alábbiakban egyrészt az első és a második megtámadott határozatra a továbbiakban együtt „megtámadott határozatokként” történik hivatkozás, másrészt e határozatokra a vitatott levéllel együtt a továbbiakban „megtámadott jogi aktusokként” történik hivatkozás.
- 6 A jelen jogviták a felperes és a beavatkozó fél által 1960-ban aláírt, de 2006-ban hatályát veszített megállapodásból eredő kedvezményes díj felváltására szánt villamosenergia-szolgáltatási díj tárgyában folyó hosszú nézeteltérés folyamatai.
- 7 2010. augusztus 4-én a felperes és a beavatkozó fél keretmegállapodást írt alá a szóban forgó időszakban alkalmazandó villamosenergia-szolgáltatás díjáról, valamint a beavatkozó félnek a felperessel szembeni, a 2008. július 1. és 2010. június 30. közötti időszakban keletkezett állítólagos tartozása egyezség útján történő rendezésének részletes szabályairól. A beavatkozó fél és a felperes az említett keretmegállapodásban előírt szempontok alapján sikertelen tárgyalásokat folytatott egy villamosenergia-szolgáltatási szerződés tervezetének tartalmáról.
- 8 Miután a felperes továbbította a villamosenergia-szolgáltatási szerződés tervezetét a Rythmistiki Archi Energeiasnak (villamosenergia-szabályozó hatóság, Görögország; a továbbiakban: RAE), a RAE elfogadta a „görögországi villamosenergia-díjszabás alapelveiről” szóló 692/2011. sz. határozatot (FEK B' 2529/7.11.2011). E határozatot később belefoglalták a görög villamosenergia-ellátási kódexbe (FEK B' 832/9.4.2013).
- 9 Egy 2011. november 16-án aláírt választottbírói megállapodás keretében a beavatkozó fél és a felperes megállapodtak abban, hogy a 4001/2011. sz. törvény 37. cikkének megfelelően jogvitájuk rendezését a RAE állandó választottbíróására bízák. E tekintetben a választottbírói megállapodás többek között a következőket írja elő:

„A felek megállapodnak abban, hogy közös megegyezés alapján a 4001/2011. sz. törvény 37. cikkében említett választottbíráskodást veszik igénybe annak érdekében, hogy a nagyfeszültségű fogyasztókra vonatkozó díjszabásnak a RAE által a 692/[2011]. sz. határozatában megfogalmazott alapelvei alapján, valamint [...] a 798/[2011]. sz. határozatra és a [...] választottbírói ítéletére is figyelemmel

a RAE a villamosenergia-szolgáltatási szerződésnek a [keret]megállapodás végrehajtása érdekében 2010. október 5-én készített tervezetében szereplő díjszabási feltételeket aktualizálja és kiigazítja, valamint, hogy az [említett] határozatok keretében [...] kidolgozza a felek között 2011. június 6-tól alkalmazandó, az ellátásra vonatkozó szerződéses feltételeket oly módon, hogy e feltételek egyrészt megfeleljenek [a beavatkozó fél] fogyasztási profiljának, és másrészt legalább [a felperes] költségeit fedezzék.”

- 10 A beavatkozó fél által a 4001/2011. sz. törvény 140. cikkének (6) bekezdése és 35. cikke alapján a RAE-hez benyújtott panaszt követően ez utóbbi a 2012. május 9-i 346/2012. sz. határozatával ideiglenes jelleggel a beavatkozó félre alkalmazandó, 42 euró/MWh mértékű villamosenergia-szolgáltatási díjat állapított meg.
- 11 A Bizottsághoz 2012. június 15-én benyújtott panaszában (a továbbiakban: első panasz) a felperes többek között azt állította, hogy e díj arra kötelezi, hogy költségeinél, tehát a piaci árnál alacsonyabb áron szolgáltatson villamos energiát a beavatkozó fél részére, és hogy ennek következtében a RAE jogellenes állami támogatást nyújtott e társaság részére.
- 12 2013. október 31-én a választottbíróság a választottbírósági ítéletben megállapította a szóban forgó díjat (lásd a fenti 2. pontot). A felperes által az Efeteio Athinonhoz (athéni fellebbviteli bíróság, Görögország) benyújtott fellebbezést követően e bíróság 2016. február 18-i 634/2016. sz. ítéletével helybenhagyta az említett ítéletet.
- 13 2013. december 18-án a beavatkozó fél panaszt nyújtott be az Elliniko Epitropi Antagonismouhoz (versenybizottság, Görögország; a továbbiakban: EEA), azt állítva, hogy a felperes visszaélt erőfölényével azáltal, hogy 2013-tól új, állítólag túlzott mértékű és vele szemben hátrányosan megkülönböztető díjat javasolt. E panasz alapján az EEA 2015. július 22-én elfogadta a 621/2015. sz. határozatát (FEK B' 492/26.2.2016), amelyben ideiglenesen úgy ítélte meg, hogy a felperes visszaélt erőfölényével a beavatkozó fél hátrányára, különösen azáltal, hogy indokolatlanul megtagadta, hogy vele kereskedelmi kapcsolatokat tartson fenn, valamint hogy részére villamos energiát értékesítsen, továbbá azáltal, hogy azt tervezte, hogy vele szemben észszerűtlen vagy tisztességtelen árakat vagy egyéb üzleti feltételeket ír elő. 2016. január 18-i határozatával az EEA elfogadta a felperes által felajánlott magatartásbeli kötelezettségvállalásokat, ami a panasz vizsgálatának lezárását eredményezte.
- 14 2013. december 23-án a felperes benyújtotta a Bizottsághoz a második panaszt, előadva, hogy a választottbírósági ítélet állami támogatásnak minősül (lásd a fenti 2. pontot).
- 15 2014. május 6-án a Bizottság közölte a felperessel előzetes értékelését, amely szerint nincs helye a második panasz további vizsgálatának. 2014. május 20-i és június 6-i levelével a felperes kiegészítő észrevételeket terjesztett a Bizottság elé.
- 16 A vitatott levéllel (lásd a fenti 2. pontot) a Bizottság tájékoztatta a felperest panasz vizsgálatának lényegében a következő indokok alapján történő lezárásáról:

„Megjegyezzük, hogy az Önök 2014. június 6-i levelében foglalt érvek nem újak, és azokat a 2014. május 6-i levelünkben kifejtett előzetes értékelés során figyelembe vettük. 2014. június 6-i levelünkkel ugyanis Önök még mindig nem bizonyították, hogy a választottbíróság közhatalmi jogköröket gyakorló szerv lenne, különös tekintettel arra, hogy mind [a felperes, mind a beavatkozó fél] önként választotta a választottbírósági eljárást, anélkül hogy erre vonatkozó jogi kötelezettség állt volna fenn. Önök azt is elismerik, hogy [a felperesnek] (és ennél fogva a [görög]

államnak) több lehetősége is volt arra, hogy meghatározza azt a díjat, amelyet [a felperesnek] [a beavatkozó féllel] szemben számláznia kell. Figyelemmel arra, hogy a választottbíróóság arra kapott felhatalmazást, hogy a választottbíróósági eljárást szabályozó általános elveknek, valamint a [RAE] által e tárgyban korábban elfogadott határozatoknak és iránymutatásoknak megfelelően díjat határozzon meg, nem tűnik úgy, hogy a [görög] államnak módjában állt volna meghatározó befolyást gyakorolni a választottbíróósági ítéletre. Következésképpen a Versenypolitikai Főigazgatóság szolgálatai megismétlik a 2014. május 6-i levélben a szóban forgó ítélet [görög] államnak való betudhatóságának hiányát illetően kifejtett álláspontjukat, mivel Önök nem szolgáltatottak elegendő bizonyítékot ezen álláspont megkérdőjelezéséhez.

Azon állításait illetően, amelyek szerint a választottbíróóság által meghatározott díj alacsonyabb [a felperes] költségeinél, megjegyezzük, hogy a költségmódszerre vonatkozó érvek nem egyeztethetők össze a görög hatóságok, a RAE és a választottbíróóság választottbíróósági ítéletben szereplő érveivel. A választottbíróóságnak ugyanis arra volt kifejezett felhatalmazása, hogy [a felperes] költségeit fedező díjat határozzon meg, és [a felperesnek] lehetősége volt arra, hogy ebben az összefüggésben kifejtse érveit. [Az említett ítélet] kifejezetten elismeri, hogy e díj [...] az észszerű nyereségen felül fedezi [a felperes] költségeit, figyelembe véve [a beavatkozó fél] fogyasztási profilját. Következésképpen a Versenypolitikai Főigazgatóság szolgálatai megismétlik a 2014. május 6-i levélben a szóban forgó intézkedésből eredő szelektív előny hiányát illetően kifejtett álláspontjukat, mivel Önök nem szolgáltatottak elegendő bizonyítékot ezen álláspont megkérdőjelezéséhez.

A fentiek fényében a Versenypolitikai Főigazgatóság szolgálatai megállapították, hogy az Önök [2014.] június 6-i levelében szereplő információk nem szolgáltatnak olyan bizonyítékot, amely kétségbe vonhatná a 2014. május 6-i levelünkben szereplő előzetes értékelésünket. Azt is megjegyezzük, hogy Önök nem szolgáltatnak semmilyen olyan kiegészítő vagy új információt, amely bizonyítaná az állami támogatásokra vonatkozó jog megsértésének fennállását.

Ebből következően a Versenypolitikai Főigazgatóság szolgálatai megállapították, hogy ezek az információk nem elegendőek ahhoz, hogy igazolják az Önök panaszának újabb vizsgálatát.”

- 17 A Törvényszék Hivatalához 2014. augusztus 22-én benyújtott keresetlevelével a felperes előterjesztette a vitatott levélben foglalt, a panaszainak vizsgálatát lezáró bizottsági határozat megsemmisítése iránti keresetet, amelyet T-639/14. számon vettek nyilvántartásba.
- 18 A 2014. október 7-i, a Törvényszék Hivatalához benyújtott levelükben a felperes és a Bizottság a Törvényszék 1991. május 2-i eljárási szabályzata 77. cikkének c) pontja alapján közösen kérte a folyamatban lévő eljárás felfüggesztését hat hónapra, vagyis 2015. április 7-ig, annak érdekében, hogy a Bizottság újra megvizsgálhassa a keresetlevélben felvetett kérdéseket. A Törvényszék negyedik tanácsának elnöke 2014. október 24-i végzésével helyt adott e kérelemnek.
- 19 A Törvényszék Hivatalához 2014. december 19-én benyújtott beadványában a beavatkozó fél kérte, hogy a Bizottság kérelmeinek támogatása végett a T-639/14. sz. ügyben beavatkozhasson.
- 20 2015. március 25-én a Bizottság elfogadta az első megtámadott határozatot (lásd a fenti 3. pontot).

- 21 Az első megtámadott határozat alátámasztására a Bizottság e határozat 12. és 13. pontjában többek között a következőket állapította meg:

„A [második] panaszban [a felperes] az [első panaszra] is hivatkozik. Ebben az [első] panaszban azt állítják, hogy a RAE 346/2012. sz. határozata, amely [a beavatkozó fél] részére szolgáltatott villamos energia ideiglenes díját állapította meg az említett díjra vonatkozó, az e két fél közötti jogvita rendezéséig, arra kötelezte [a felperest], hogy a piaci ár alatt szolgáltatson villamos energiát [a beavatkozó fél] részére, és következőképpen állami támogatást nyújtson [a beavatkozó félnek]. Ugyanakkor, mivel a választottbíróági ítélet teljes egészében és visszamenőleges hatállyal felváltotta a RAE által meghatározott ideiglenes díjat, a Bizottság úgy ítéli meg, hogy az [első] panasz [...] okafigyottá vált.

Ennélfogva a jelen határozat csak az arra a kérdésre vonatkozó [második] panasz [...] értékelésére szorítkozik, hogy a választottbíróági ítélet alapján a költségeknél alacsonyabb villamosenergia-díj formájában állami támogatást nyújtottak-e a [beavatkozó félnek].”

- 22 Így az elemzése keretében a Bizottság annak a kérdésnek a vizsgálatára szorítkozott, hogy az említett díj megállapítása és alkalmazása az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében a beavatkozó fél részére nyújtott előnynek felelt-e meg. Ennek érdekében a Bizottság megvizsgálta, hogy a felperes mint közvállalkozás a magánbefektető kritériumából eredő követelményeknek megfelelően járt-e el, amikor elfogadta, hogy a beavatkozó féllel fennálló jogvitát választottbíróági eljárás igénybevételeivel rendezzék, és a választottbíróági ítéletnek eleget tegyen (az első megtámadott határozat 25–47. pontja). A Bizottság megállapította egyrészt, hogy e kritérium alkalmazásának feltételei a jelen ügyben teljesültek, és ennél fogva semmilyen előnyt nem biztosítottak a beavatkozó fél számára, másrészt pedig, hogy mivel e tekintetben a végleges álláspontját az első megtámadott határozat tükrözi, úgy kell tekinteni, hogy a vitatott levelet az említett határozat felváltotta (e határozat 48. és 49. pontja).
- 23 A Bizottság tehát megállapította, hogy a választottbíróági ítélet nem minősül állami támogatásnak (az első megtámadott határozat 4. szakasza).
- 24 A Törvényszék Hivatalához benyújtott 2015. április 27-i és 2015. június 19-i levelével a Bizottság azt kérte a Törvényszéktől, hogy állapítsa meg, hogy az első megtámadott határozat eredményeként a vitatott levéllel szemben benyújtott kereset okafigyottá vált, és erről már nem szükséges határozni. A felperes a 2015. július 3-i levélben nyújtotta be a Törvényszékhez az e kérelemmel kapcsolatos észrevételeit.
- 25 A Törvényszék Hivatalához 2015. június 29-én benyújtott keresetlevelével a felperes az első megtámadott határozat megsemmisítése iránti keresetet terjesztett elő, amelyet T-352/15. számon vettek nyilvántartásba.
- 26 A Törvényszék Hivatalához 2015. november 16-án benyújtott beadványában a beavatkozó fél kérte, hogy a Bizottság kérelmeinek támogatása végett a T-352/15. sz. ügyben beavatkozhasson.
- 27 2016. február 9-i DEI kontra Bizottság végzésével (T-639/14, nem tették közzé, EU:T:2016:77, 36. és 37. pont) a Törvényszék úgy határozott, hogy a T-639/14. sz. ügyben benyújtott keresetről már nem szükséges határozni, többek között azzal az indokkal, hogy az első megtámadott határozat hivatalosan felváltotta a vitatott levelet, így ez utóbbi „már nem képezi az európai uniós

jogrend részét, mivel azt az [említett] határozat időpontjától hatályon kívül helyezték”. Úgy határozott továbbá, hogy következképpen a beavatkozó fél beavatkozási kérelméről már nem szükséges határozni.

- 28 2016. április 22-én a felperes e végzés ellen fellebbezést nyújtott be a Bírósághoz, amelyet C-228/16. P. számon vettek nyilvántartásba.
- 29 2016. június 8-i DEI kontra Bizottság végzésével (T-352/15, nem tették közzé, EU:T:2016:386) a Törvényszék (negyedik tanács) helyt adott a beavatkozó fél T-352/15. sz. ügyben előterjesztett beavatkozási kérelmének. A beavatkozó fél benyújtotta beavatkozási beadványát, az eljárás felei pedig az előírt határidőn belül észrevételeket nyújtottak be a beadványra vonatkozóan.
- 30 2017. május 31-i DEI kontra Bizottság ítéletével (C-228/16 P, EU:C:2017:409, 44. és 46. pont) a Bíróság hatályon kívül helyezte a 2016. február 9-i DEI kontra Bizottság végzést (T-639/14, nem tették közzé, EU:T:2016:77), az ügyet visszautalta a Törvényszék elé, a költségekről pedig nem határozott.
- 31 Ezen ítélet kihirdetését követően az immár a T-639/14. RENV. számot viselő T-639/14. sz. ügyet a Törvényszék ötödik tanácsa elé utalták, amelybe az előadó bírót osztották be.
- 32 2017. július 27-i, a Törvényszék Hivatalához benyújtott levelében a felperes kérte a T-639/14. RENV. és a T-352/15. sz. ügyek egyesítését a szóbeli szakasz lefolytatása céljából. 2017. augusztus 21-i levelében a Bizottság hozzájárult ezen egyesítéshez.
- 33 2017. augusztus 14-én a Bizottság elfogadta a második megtámadott határozatot (lásd a fenti 4. pontot).
- 34 A Törvényszék Hivatalához 2017. augusztus 24-én, vagyis a második megtámadott határozat elfogadását követően benyújtott leveleiben a Bizottság azt kérte a Törvényszéktől, hogy a Törvényszék eljárási szabályzatának 130. cikke alapján állapítsa meg, hogy a T-639/14. RENV. és a T-352/15. sz. ügyben benyújtott keresetek okafoggyottá váltak, és azokról már nem szükséges határozni. 2017. október 27-i levelében a beavatkozó fél úgy nyilatkozott, hogy támogatja a Bizottság által a T-352/15. sz. ügyben előterjesztett, okafoggyottság megállapítása iránti kérelmet. Ugyanezen a napon kelt leveleiben a felperes jelezte, hogy vitatja ezekben az ügyekben az okafoggyottság megállapítását.
- 35 A Törvényszék Hivatalához 2017. november 3-án benyújtott keresetlevelével a felperes a második megtámadott határozat megsemmisítése iránti keresetet terjesztett elő, amelyet T-740/17. számon vettek nyilvántartásba.
- 36 2017. december 21-én a Törvényszék pervezető intézkedések keretében kérdést intézett a felekhez a T-639/14. RENV. és a T-352/15. sz. ügynek a T-740/17. sz. ügyben folytatott eljárás írásbeli szakaszának befejezéséig történő esetleges felfüggesztésével kapcsolatban. 2018. január 4-i, illetve 8-i levelükben a Bizottság és a felperes jelezték, hogy nem ellenzik e felfüggesztést.
- 37 A Törvényszék Hivatalához 2018. március 12-én benyújtott beadványában a beavatkozó fél kérte, hogy a Bizottság kérelmeinek támogatása végett a T-740/17. sz. ügyben beavatkozhasson.

- 38 2018. május 14-i végzéseivel a Törvényszék elrendelte, hogy a Bizottság okafigyottság megállapítása iránti kérelmei az eljárást befejező határozatban kerüljenek elbírálásra, a T-639/14. RENV. és a T-352/15. sz. ügyben pedig a költségekről nem határozott.
- 39 2018. július 12-i végzésével a Törvényszék ötödik tanácsának elnöke helyt adott a beavatkozó fél T-740/17. sz. ügyben való beavatkozás iránti kérelmének. A beavatkozó fél benyújtotta beavatkozási beadványát, az eljárás felei pedig az előírt határidőn belül észrevételeket nyújtottak be a beadványra vonatkozóan.
- 40 A 2018. július 13-i határozattal csak a T-352/15. sz. ügyben folyamatban lévő eljárást függesztették fel a T-740/17. sz. ügyben folytatott eljárás írásbeli szakaszának befejezéséig.
- 41 A T-639/14. RENV. sz. ügyben hozott, 2018. szeptember 25-i végzésével a Törvényszék ötödik tanácsának elnöke helyt adott a beavatkozó fél T-639/14. RENV. sz. ügyben benyújtott, beavatkozás iránti kérelmének. A beavatkozó fél benyújtotta beavatkozási beadványát, az eljárás felei pedig az előírt határidőn belül észrevételeket nyújtottak be a beadványra vonatkozóan.
- 42 A Törvényszék elnökének 2019. február 28-i határozatával az eljárási szabályzat 27. cikkének (3) bekezdése alapján a T-639/14. RENV., a T-352/15. és a T-740/17. sz. ügyet a harmadik tanácsba beosztott új előadó bírónak adták át.
- 43 2019. március 28-án a Törvényszék az előadó bíró javaslatára felhívta a feleket, hogy nyilatkozzanak a T-639/14. RENV., a T-352/15. és a T-740/17. sz. ügyeknek az eljárás szóbeli szakaszának lefolytatása és az eljárást befejező határozat meghozatala céljából történő esetleges egyesítésével kapcsolatban. 2019. április 4-i leveleiben a Bizottság hozzájárult az említett ügyek egyesítéséhez, anélkül hogy az ügyek egyes iratainak bizalmas kezelését kérte volna. 2019. április 25-i leveleiben a felperes kifejezte egyet nem értését a T-639/14. RENV. sz. ügynek a T-352/15. és a T-740/17. sz. ügygel való egyesítését illetően, és kérte az előbbi ügy elkülönített kezelését, anélkül azonban, hogy kérte volna az ügyek bizonyos iratainak bizalmas kezelését.
- 44 Mivel a Törvényszék tanácsainak összetétele módosult, az előadó bírót a harmadik tanácsba osztották be, következésképpen a jelen ügyeket az eljárási szabályzat 27. cikkének (5) bekezdése alapján e tanács elé utalták.
- 45 A harmadik tanács javaslatára a Törvényszék az eljárási szabályzatának 28. cikkét alkalmazva úgy határozott, hogy az ügyet kibővített ítélkező testület elé utalja.
- 46 A Törvényszék kibővített harmadik tanácsának elnöke a 2020. február 26-i határozatával a T-639/14. RENV., T-352/15. és T-740/17. sz. ügyet az eljárási szabályzat 68. cikkével összhangban az eljárás szóbeli szakaszának a lefolytatása és az eljárást befejező határozat meghozatala céljából egyesítette.
- 47 Az előadó bíró javaslatára a Törvényszék (kibővített harmadik tanács) az eljárás szóbeli szakaszának megnyitásáról határozott.
- 48 2020. június 3-i levelében a beavatkozó fél benyújtotta a tárgyalásra készített jelentéssel kapcsolatos észrevételeit, amelyeket csatoltak az iratokhoz, és kézbesítettek a többi félnek.

- 49 A felperes arra irányuló kérelmét követően, hogy az eredetileg 2020. június 11-re kitűzött tárgyalást halasszák el azzal az indokkal, hogy alkalmazott ügyvédei, azaz A. Oikonomou, E. Salaka és C. Synodinos a „DEI felettes hatósága” által az egészségügyi válsághelyzet miatt a munkavállalói számára előírt külföldre utazási tilalomból adódóan akadályoztatva vannak abban, hogy e tárgyaláson részt vegyenek, a Törvényszék az eljárási szabályzat 89. cikkében szabályozott pervezető intézkedések keretében írásbeli kérdést intézett a felpereshez a közte és az említett alkalmazott ügyvédek közötti esetleges munkaviszony fennállását, valamint az említett ügyvédek arra való jogosultságát illetően, hogy a felperest a jelen eljárásokban képviseljék, és felkérte a felperest e kérdés írásban történő megválaszolására. A felperes e kérdésre az előírt határidőn belül válaszolt.
- 50 2020. szeptember 29-i levelében a felperes nyolc mellékletet tartalmazó észrevételeket terjesztett elő a tárgyalásra készített jelentésre vonatkozóan; e mellékleteknek az iratokhoz történő csatolásáról egyelőre nem határoztak.
- 51 2020. október 5-i levelében a beavatkozó fél benyújtotta a tárgyalásra készített jelentéssel kapcsolatos újabb észrevételeit, amelyeket csatoltak az iratokhoz, és kézbesítettek a többi félnek.
- 52 A Törvényszék a 2020. október 8-i tárgyaláson meghallgatta a felek szóbeli előadásait és a Törvényszék által feltett kérdésekre adott válaszait. A tárgyaláson az elnök úgy határozott, hogy a felperesnek a tárgyalásra készített jelentésre vonatkozó észrevételeit az iratokhoz kell csatolni és kézbesíteni kell a többi félnek, valamint, hogy számukra határidőt kell megállapítani észrevételeik benyújtására, amit a tárgyalási jegyzőkönyvben rögzítettek.
- 53 Mivel az eljárás szóbeli szakaszát a tárgyalást követően nem zárták le, a Bizottság és a beavatkozó fél az előírt határidőn belül benyújtották észrevételeiket, és az eljárási szabályzat 85. cikkére tekintettel vitatták a felperes tárgyalásra készített jelentésre, valamint annak mellékleteire vonatkozó észrevételeinek elfogadhatóságát. A tanács elnökének az eljárás szóbeli szakaszát lezáró határozatát követően a felperes a Törvényszék Hivatalához 2021. január 12-én benyújtott külön beadványában azt kérte, hogy a Törvényszék az említett szóbeli szakaszt nyissa meg újból annak érdekében, hogy a Bizottság és a beavatkozó fél ezen észrevételeiről kontradiktórius vita keretében állást foglalhasson.

II. A felek kérelmei

A. A T-639/14. RENV. sz. ügy

- 54 A felperes azt kéri, hogy a Törvényszék:
- semmisítse meg a vitatott levelet annyiban, amennyiben az a panaszait elutasító határozatot tartalmazza;
 - a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.
- 55 A Bizottság azt kéri, hogy a Törvényszék:
- elsődlegesen állapítsa meg az eljárás oka fogyottságát;

- másodlagosan a keresetet mint elfogadhatatlant, ennek hiányában pedig mint megalapozatlant utasítsa el;
- a felperest kötelezze a költségek viselésére.

56 A beavatkozó fél azt kéri, hogy a Törvényszék:

- utasítsa el a keresetet;
- a felperest kötelezze a költségek viselésére, beleértve a beavatkozó fél részéről felmerült költségeket is.

B. A T-352/15. sz. ügy

57 A felperes azt kéri, hogy a Törvényszék:

- semmisítse meg az első megtámadott határozatot;
- a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

58 A Bizottság és a beavatkozó fél azt kéri, hogy a Törvényszék:

- elsődlegesen állapítsa meg az eljárás okafigyottságát;
- másodlagosan a keresetet mint elfogadhatatlant, ennek hiányában pedig mint megalapozatlant utasítsa el;
- a felperest kötelezze a költségek viselésére.

C. A T-740/17. sz. ügy

59 A felperes azt kéri, hogy a Törvényszék:

- semmisítse meg a második megtámadott határozatot;
- a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

60 A Bizottság azt kéri, hogy a Törvényszék:

- utasítsa el a keresetet mint elfogadhatatlant, ennek hiányában pedig mint megalapozatlant;
- a felperest kötelezze a költségek viselésére.

61 A beavatkozó fél azt kéri, hogy a Törvényszék:

- utasítsa el a keresetet;
- a felperest kötelezze a költségek viselésére, beleértve a beavatkozó fél részéről felmerült költségeket is.

III. A jogkérdésről

A. Előzetes észrevételek

- 62 Elöljáróban meg kell jegyezni, hogy a jogviták elbírálása érdekében nem kell eldönteni azt a kérdést, hogy a felperes „alkalmazott ügyvédei”, azaz A. Oikonomou, E. Salaka és C. Synodinos az alkalmazandó görög jogszabályok értelmében jogosultak-e képviselni a felperest a jelen eljárásokban (lásd a fenti 49. pontot), mivel e képviseletet E. Bourtzalas, H. Tagaras, D. Waelbroeck és V.-K.-L. Moumoutzi megfelelően biztosítja.
- 63 Egyebekben célszerű először a T-740/17. sz. ügyben benyújtott keresetet megvizsgálni, mivel annak eredménye hatással lehet a jogviták tárgyának és a felperes eljáráshoz fűződő érdekének a T-639/14. RENV. és a T-352/15. sz. ügyben történő fenntartására.

B. A T-740/17. sz. ügyről

1. Az elfogadhatóságról

- 64 A beavatkozó fél által támogatott Bizottság arra hivatkozik, hogy a kereset elfogadhatatlan, azzal az indokkal, hogy először is a második megtámadott határozat a felperest sem közvetlenül, sem személyében nem érinti, másodszor a felperesre nézve kötelező joghatások hiányában e határozat nem képezheti megsemmisítés iránti kereset tárgyát, harmadszor pedig a felperes nem igazolja az eljáráshoz fűződő érdekét.
- 65 Elsősorban, a Bizottság lényegében azt állítja, hogy a felperes nem minősül az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése értelmében vett „érintett félnek”, illetve az [EUMSZ 108. cikk] alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2015. július 13-i (EU) 2015/1589 tanácsi rendelet (HL 2015. L 248., 9. o.) 1. cikkének h) pontja értelmében vett „érdekelt félnek [helyesen: érintett félnek]”. Ehhez nem elegendő sem az, hogy panaszos, vagy hogy részt vett a közigazgatási eljárásban, sem pedig az, hogy az állítólagos támogatást saját eszközei révén köteles nyújtani, hanem a felperesnek azt kellett volna bizonyítania, hogy versenytársa a beavatkozó félnek mint állítólagos kedvezményezett vállalkozásnak, amit nem tett meg. Ugyanez vonatkozik arra is, hogy a felperes az a „személy, amelytől az állítólagos támogatás [...] finanszírozására szolgáló forrásokat elvonják”, mivel a valamely tagállam általi költségmegtakarítás vagy a közszféra pénzügyi stabilitásának megőrzése önmagában nem az állami támogatásokra vonatkozó szabályok által követett cél.
- 66 A beavatkozó fél által támogatott Bizottság szerint a felperes még kevésbé bizonyította piaci helyzetének az állítólagos támogatás általi lényeges érintettségét, így a második megtámadott határozat megalapozottságának megkérdőjelezésére irányuló jogalapok elfogadhatatlanok. A Bizottság lényegében azt állítja, hogy ez az állítólagos támogatás a felperes által a beavatkozó fél részére történő villamosenergia-szolgáltatási viszonyra, vagyis az e vállalkozások közötti ügyféli viszonyra, és nem versenyhelyzetre vonatkozik. A beavatkozó fél gazdasági tevékenysége és a szóban forgó díjnak a versenyhelyzetre gyakorolt hatása ugyanis a – jelen ügyben nem releváns – fémfeldolgozó ágazathoz tartozik, míg a felperes a villamosenergia-termelés vagy -szolgáltatás ágazatában tevékenykedik. Egyébiránt, amint azt maga a felperes is elismeri, az „EUMSZ 107. és EUMSZ 108. cikk megsértésére” vonatkozó első és második, továbbá negyedik, ötödik, hatodik és hetedik jogalap nem hivatkozik esetleges komoly nehézségekre. Végül a

felperes nem egyénített az állítólagos támogatás nyújtójakénti minőségében sem, mivel nem tekinthető olyan helyi hatóságnak, amely jogalkotási és adójogi autonómiájának gyakorlása során járt el.

- 67 Másodsorban, a Bizottság úgy véli, hogy a második megtámadott határozat nem képezheti a felperes által benyújtott megsemmisítés iránti kereset tárgyát, azzal az indokkal, hogy az említett határozat nem vált ki olyan kötelező joghatásokat, amelyek a felperes érdekeit érinthetik, jelentősen módosítva annak mint az állítólagos támogatás *de facto* nyújtójának jogi helyzetét. E határozat nem kötelezi a görög államot, mivel megállapítja, hogy a szóban forgó díj nem tartozik az EUMSZ 107. cikk hatálya alá. Ezzel szemben a felperes azon kötelezettsége, hogy e díjat alkalmazza, a választottbírósági ítélet tiszteletben tartására irányuló önkéntes kötelezettségvállalásából ered, nem pedig ugyanazon határozatból. A Bizottság szerint a szóban forgó határozat teljes egészében kedvező a görög állam számára, mivel biztosítja a görög hatóságok számára a szóban forgó díj alkalmazásának szabadságát, anélkül hogy megindította volna a létező támogatásokra vonatkozó eljárást. Márpedig a felperes mint az állítólagos támogatást nyújtó közvállalkozás nem tartozik azon felperesek kategóriájába, amelyek az ilyen határozattal szemben keresetet indíthatnak.
- 68 Harmadsorban, a beavatkozó fél által támogatott Bizottság úgy véli, hogy a felperesnek nem fűződik érdeke a második megtámadott határozat elleni eljáráshoz. E határozat teljes egészében a felperesnek mint az állítólagos támogatást nyújtó szervnek kedvez, és az állítólagos támogatás beavatkozó fél részére történő nyújtására vonatkozó kötelezettség kizárólag a választottbírósági ítéletből ered. Álláspontja szerint a felperes által védeni kívánt érdek nem tartozik az állami támogatások joga által követett célok közé, és a felperes eljárása ellentétes az EUMSZ 107. és EUMSZ 108. cikk céljával, amelyek azon a logikán alapulnak, hogy a támogatást nyújtó jogalany e tekintetben a legnagyobb mozgástérrel kíván rendelkezni. A felperes stratégiáját egy olyan helyi hatóság stratégiájához hasonlítja, amely aláírt egy szerződést, amelyet már nem tart kifizetődőnek, és azt a kötelezettségvállalása alóli mentesülés érdekében állami támogatásként kifogásolja. E magatartás ellentétes többek között azon jogelvvel, amely szerint saját felróható magatartására senki nem hivatkozhat (*nemo auditur propriam turpitudinem allegans ou venire contra factum proprium*). A beavatkozó fél pontosítja, hogy a felperes tévesen és visszaélésszerűen egy, az EUMSZ 108. cikk által nem védett „magánjellegű” érdekre, vagyis saját pénzügyi érdekeire hivatkozik, nem pedig arra, hogy „államnak” minősül, amely egyedül alkalmas arra, hogy jogellenes állami támogatást nyújtson. A felperes megpróbálja összekeverni egyrészt azt, hogy a görög államhoz tartozik, amely többségi részvényeseként rendszeresen jóváhagyja a nagyfeszültségű ügyfelekre vonatkozó díjait, másrészt pedig az eljáráshoz fűződő érdeke megalapozására szolgáló „magánjellegű” érdekét, miközben fenntartja a támogatás fennállásával kapcsolatos téves érvét.
- 69 A felperes vitatja a Bizottság és a beavatkozó fél érveit, és úgy véli, hogy a jelen kereset elfogadható.
- 70 Mindenekelőtt azt a kérdést kell megvizsgálni, hogy a második megtámadott határozat megtámadható aktusnak minősül-e, majd azt, hogy a felperes igazolja-e az eljáráshoz fűződő érdekét, végül pedig azt, hogy rendelkezik-e keresetőségi joggal az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdése alapján.
- 71 Elsősorban, az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EUMSZ 263. cikk értelmében „megtámadható jogi aktusnak” minősül az uniós intézmények által elfogadott valamennyi olyan rendelkezés, függetlenül a formájától, amely kötelező joghatások kiváltására irányul. Annak megállapításához, hogy a megtámadott jogi aktus kivált-e ilyen hatásokat, az aktus lényegét kell figyelembe venni. E hatásokat olyan objektív kritériumok alapján kell megítélni, mint az említett

aktus tartalma, adott esetben figyelembe véve az utóbbi aktus elfogadásának körülményeit, valamint az elfogadó intézmény hatáskörét (lásd ebben az értelemben: 2014. február 13-i Magyarország kontra Bizottság ítélet, C-31/13 P, EU:C:2014:70, 54. és 55. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2017. október 25-i Románia kontra Bizottság ítélet, C-599/15 P, EU:C:2017:801, 47. és 48. pont). Ezenkívül valamely természetes vagy jogi személy által benyújtott megsemmisítés iránti kereset esetében, mint a jelen ügyben is, az szükséges, hogy a kötelező joghatások kiváltására irányuló megtámadott jogi aktus a felperes érdekeit érinthesse, jelentősen módosítva annak jogi helyzetét (lásd ebben az értelemben: 2011. október 13-i Deutsche Post és Németország kontra Bizottság ítélet, C-463/10 P és C-475/10 P, EU:C:2011:656, 37. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 72 A jelen ügyben a második megtámadott határozat a 2015/1589 rendelet 4. cikkének (2) bekezdése értelmében vett, támogatás fenn nem állását megállapító határozatnak minősül, amelynek a címzettje – a Görög Köztársaság – tekintetében fennálló, az EUMSZ 288. cikk negyedik bekezdése értelmében vett jogilag kötelező jellege nem kétséges.
- 73 E tekintetben a Bizottság és a beavatkozó fél hiába hivatkozik arra, hogy a második megtámadott határozat a felperes tekintetében nem vált ki kötelező joghatásokat.
- 74 Az állandó ítélkezési gyakorlatból kitűnik ugyanis, hogy amikor az érintettek a kiegészítő észrevételeket benyújtották, vagy az észszerű határidő letelt, a Bizottság a 2015/1589 rendelet 15. cikkének (1) bekezdése értelmében köteles az e rendelet 4. cikkének (2), (3) vagy (4) bekezdése szerinti határozat hozatalával lezárni a vizsgálat előzetes szakaszát, vagyis megállapítani, hogy nem áll fenn állami támogatás, vagy úgy határozni, hogy nem emel kifogást, vagy kezdeményezni a hivatalos vizsgálati eljárást (lásd ebben az értelemben: 2008. július 17-i Athinaiki Techniki kontra Bizottság ítélet, C-521/06 P, EU:C:2008:422, 37–40. pont; 2010. december 16-i Athinaiki Techniki kontra Bizottság ítélet, C-362/09 P, EU:C:2010:783, 63. pont; 2017. május 31-i DEI kontra Bizottság ítélet, C-228/16 P, EU:C:2017:409, 29. pont). Ebből szükségszerűen az következik, hogy az ilyen határozat az EUMSZ 288. cikk negyedik bekezdése értelmében vett kötelező joghatásokat vált ki az ilyen érintett félre nézve is.
- 75 Ráadásul ezen ítélkezési gyakorlatnak a T-639/14. RENV. sz. ügy alapjául szolgáló tényállásra való alkalmazása során a Bíróság úgy ítélte meg, hogy a vitatott levél elfogadásával a Bizottság az ügy lezárásáról szóló jogi aktust hozott, melyben úgy határozott, hogy a felperes panasza nyomán indult előzetes vizsgálati szakaszt lezárja, és megállapította, hogy a megindított vizsgálat nem tette lehetővé az EUMSZ 107. cikk szerinti állami támogatás fennállásának megállapítását, és ezért megtagadta az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdésében szabályozott hivatalos vizsgálati eljárás megindítását. A Bíróság szerint a Bizottság így végleges álláspontot alakított ki a felperes által benyújtott, az EUMSZ 107. cikk és az EUMSZ 108. cikk megsértésének megállapítására irányuló kérelemre vonatkozóan. A Bíróság kifejtette, hogy mivel a vitatott levél megakadályozta a felperest abban, hogy hivatalos vizsgálati eljárás keretében megtegye észrevételeit, olyan kötelező joghatásokat váltott ki, amelyek érinthették a felperes érdekeit. A Bíróság ebből azt a következtetést vonta le, hogy e határozat az EUMSZ 263. cikk értelmében vett megtámadható aktusnak minősül (lásd: 2017. május 31-i DEI kontra Bizottság ítélet, C-228/16 P, EU:C:2017:409, 30. és 31. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 76 Meg kell állapítani, hogy ugyanez vonatkozik a második megtámadott határozatra, amely a Bizottság saját állítása szerint mind a vitatott levél, mind az első megtámadott határozat helyébe lép.

- 77 Ezt az értékelést a Bizottság és a beavatkozó fél által előadott érvek nem kérdőjelezik meg.
- 78 Egyrésről, a Bizottság érvelése alátámasztása érdekében megalapozatlanul hivatkozik azon ítélkezési gyakorlatra, amely szerint valamely jogi aktus megtámadható jellege azt feltételezi, hogy az olyan kötelező joghatások kiváltására irányul, amelyek a felperes érdekeit érinthetik, jelentősen módosítva annak jogi helyzetét (lásd: 2008. július 17-i Athinaïki Techniki kontra Bizottság ítélet, C-521/06 P, EU:C:2008:422, 29. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), mivel ez az érvelés figyelmen kívül hagyja a fenti 75. pontban felidézett ítélkezési gyakorlatot, valamint azt, hogy a második megtámadott határozat a felperes panaszai vizsgálatának lezárása érdekében elutasítja a felperes arra irányuló kérelmét, hogy a Bizottság vizsgálja meg, hogy a szóban forgó díj előny nyújtásával járt-e, és következésképpen elutasítja, hogy a választottbíróági eljárás eredményét támogatási intézkedésnek minősítse.
- 79 Másrésről, a Bizottság és a beavatkozó fél nem hivatkozhat érvényesen arra, hogy a felperes nem „érintett fél” vagy „érdeelt fél”, akinek a jogi helyzete nem érintett, mivel az állami támogatásokra vonatkozó jog nem részesíti védelemben, többek között azon az alapon, hogy a második megtámadott határozat valójában teljes egészében a görög államnak kedvez, amellyel a felperes a görög hatóságok ellenőrzése alatt álló közvállalkozáskénti minőségéből adódóan összekeveri saját magát.
- 80 A 2015/1589 rendelet 1. cikkének h) pontjában szereplő „érdeelt fél [helyesen: érintett fél]” fogalmának megfelelően a Bíróság a 2017. május 31-i DEI kontra Bizottság ítéletében (C-228/16 P, EU:C:2017:409, 29–31. pont) az „érintett” tág fogalmából indult ki, amely magában foglal minden olyan személyt, akinek érdekeit a támogatás nyújtása érintheti, beleértve a panaszost is, akinek a panasz az előzetes vizsgálati szakasz megindításának alapjául szolgált. Az adott ügyben így a Bíróság hangsúlyozta, hogy a vitatott levél olyan kötelező joghatásokat váltott ki, amelyek érinthették a felperes érdekeit azáltal, hogy megakadályozták abban, hogy az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése szerinti hivatalos vizsgálati eljárás keretében megtegye észrevételeit, ami szükségképpen azt jelenti, hogy a Bíróság elismerte a felperesnek az ugyanezen rendelkezés értelmében vett érintett féli jogállását. Ez az értékelés megfelelően alkalmazandó a második megtámadott határozatra is, amely a vitatott levél helyébe lépett. Ennélfogva el kell utasítani azt az érvet, amely szerint a Bíróság ítéletében nem vizsgálta, hogy a felperes érintett félnek minősül-e.
- 81 Ezt az értékelést megerősíti az az ítélkezési gyakorlat, amely szerint az érintett félnek az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése értelmében vett fogalmát tágan kell értelmezni (1984. november 14-i Intermills kontra Bizottság ítélet, 323/82, EU:C:1984:345, 16. pont). Hasonlóképpen, a „különösen” kifejezésnek a 2015/1589 rendelet 1. cikkének h) pontjában történő használata azt jelzi, hogy az említett rendelkezés csupán azon személyek nem kimerítő jellegű felsorolását tartalmazza, akik érintett félnek minősülhetnek, így e fogalom a címzettek meghatározatlan összességére utal (lásd ebben az értelemben: 2019. június 13-i Copebi ítélet, C-505/18, EU:C:2019:500, 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Ily módon megállapítást nyert, hogy e rendelkezés nem zárja ki, hogy egy olyan vállalkozás, amely a támogatás kedvezményezettjének nem közvetlen versenytársa, érintett félnek minősüljön, amennyiben arra hivatkozik, hogy érdekeit érintheti a támogatás nyújtása, és e célból elegendő, ha e vállalkozás a jogilag megkövetelt módon bizonyítja, hogy a támogatásnak valószínűleg konkrét hatása lesz a helyzetére (lásd ebben az értelemben: 2011. május 24-i Bizottság kontra Kronoply és Kronotex ítélet, C-83/09 P, EU:C:2011:341, 63–65. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 82 Ennélfogva el kell utasítani a Bizottság és a beavatkozó fél azon érvét, amely szerint ki kell zárni az érintett fél fogalmából azokat a személyeket, akik nem állnak versenyben a szóban forgó támogatás állítólagos kedvezményezettjével.
- 83 Éppen ellenkezőleg, ahhoz, hogy e személyeket érintett félnek lehessen minősíteni, elegendő, ha arra hivatkoznak, hogy az említett támogatás nyújtása érintheti az érdekeiket (lásd a fenti 81. pontot). A jelen ügyben ez a helyzet, mivel egyrészt, a felperes szerint a szóban forgó díjat megállapító választottbírói ítélet arra kötelezi őt, hogy jogellenes támogatásokat nyújtson a beavatkozó félnek, miközben pénzügyi veszteségeket okoz neki, másrészt, mivel panaszának vizsgálatát különösen a második megtámadott határozattal lezárták, megfosztották őt attól a lehetőségtől, hogy e tekintetben a hivatalos vizsgálati eljárás keretében megtegye észrevételeit.
- 84 Ebből következik, hogy amennyiben a felperes a 2015/1589 rendelet 12. cikke (1) bekezdésének első albekezdésével és 15. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett 24. cikkének (2) bekezdése alapján azt állítja, hogy a szóban forgó díj az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése által tiltott támogatásnak minősül, amely érinti a felperes gazdasági érdekeit, a felperes az ugyanezen rendelet 1. cikkének h) pontja értelmében vett „érintett fél [helyesen: érintett fél]” vagy az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése értelmében vett „érintett fél” jogállással rendelkezik, akit a panaszai vizsgálatát lezáró jogi aktusok megakadályoztak abban, hogy hivatalos vizsgálati eljárás keretében megtegye észrevételeit.
- 85 El kell tehát utasítani a Bizottság és a beavatkozó fél azon érvelését, amely szerint a második megtámadott határozat nem érinti a felperesnek mint érintett félnek sem a jogi helyzetét, sem pedig az érdekeit.
- 86 Másodsorban, az állandó – többek között az állami támogatásokra vonatkozó – ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy valamely természetes vagy jogi személy által indított megsemmisítés iránti kereset csupán abban az esetben elfogadható, ha e személynek érdeke fűződik a megtámadott jogi aktus megsemmisítéséhez. Ez az érdek feltételezi, hogy e jogi aktus megsemmisítése önmagában jogi következményekkel járhat, és hogy a kereset – eredményét tekintve – az azt indító személy javára szolgálhat. Ezenkívül ennek az érdeknek létrejött és fennálló érdeknek kell lennie, és azt a keresetindítás időpontjára vonatkozóan kell elbírálni (lásd ebben az értelemben: 2015. szeptember 17-i Mory és társai kontra Bizottság ítélet, C-33/14 P, EU:C:2015:609, 55. és 56. pont; 2018. november 7-i BPC Lux 2 és társai kontra Bizottság ítélet, C-544/17 P, EU:C:2018:880, 28. és 29. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 87 A jelen ügyben a Bizottság és a beavatkozó fél lényegében ugyanazon indokokra hivatkozva vitatja a felperes eljáráshoz fűződő érdekének fennállását, mint amelyeket azon megalapozatlan érvük alátámasztására hoztak fel, miszerint a második megtámadott határozat nem minősül megtámadható aktusnak.
- 88 A fenti 71–85. pontban kifejtett megfontolásokból azonban kitűnik, hogy a felperes keresete olyan jogi aktus ellen irányul, amely a felperes jogi helyzetét és érdekeit érintő sérelmet okoz neki, és hogy ennél fogva annak megsemmisítése a felperes javára szolgálhat, még ha amiatt is, hogy az EUMSZ 266. cikk első bekezdése alapján arra indíthatja a Bizottságot, hogy az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése értelmében megindítsa a hivatalos vizsgálati eljárást.
- 89 E tekintetben nem lehet helyt adni a Bizottság és a beavatkozó fél által előadott, a választottbírói eljárás eredményével való, a görög hatóságok általi állítólagos megelégedés felperesnek való betudása érdekében a görög állam és a felperes összekeverésére alapított

érvelésnek, továbbá a felperes helyzetének egy helyi hatóság helyzetével való összehasonlítására alapított érvelésnek. A felperes ugyanis részletesen kifejtette azokat az okokat, amelyek miatt úgy ítélte meg, hogy egyrészt, a választottbíróági ítélet érintette a gazdasági helyzetét, mivel arra kötelezte, hogy termelési költségei alatt számlázza ki a beavatkozó fél számára a villamosenergia-szolgáltatást, másrészt pedig, hogy a panaszainak vizsgálatát lezáró megtámadott jogi aktusok megakadályozták őt abban, hogy az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése szerinti hivatalos vizsgálati eljárás során előadja észrevételeit. Ezen érvelésre tekintettel a fenti 74. és 75. pontban felidézett ítélkezési gyakorlatból az következik, hogy többek között a második megtámadott határozat azzal az indokkal történő esetleges megsemmisítése, hogy a Bizottságnak kétségei vagy komoly nehézségei merültek fel az állami támogatás fennállását illetően, éppen azért járhat előnnyel a felperes számára, mivel e határozat arra kényszerítheti a Bizottságot, hogy megindítsa a hivatalos vizsgálati eljárást, amelynek keretében a felperes hivatkozhatna az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdésében számára biztosított eljárási garanciákra (lásd ebben az értelemben: 2019. június 20-i a&o hostel and hotel Berlin kontra Bizottság ítélet, T-578/17, nem tették közzé, EU:T:2019:437, 52. pont).

- 90 E tekintetben nem lehet helyt adni a Bizottság és a beavatkozó fél azon érvének, amely szerint a felperesnek sérelmet okozó kötelező joghatások nem a második megtámadott határozatnak, hanem a választottbíróági ítéletnek tulajdoníthatók, mivel az említett határozat elutasítja a felperes arra irányuló kérelmét, hogy a választottbíróági eljárás eredményét támogatási intézkedésnek minősítsék, és mivel a felperes éppen azt kifogásolja a Bizottsággal szemben, hogy jogellenesen elmulasztotta e határozatban megvizsgálni azt a kérdést, hogy a szóban forgó díj előny nyújtásával járt-e (lásd a fenti 78. pontot). Ezt az értékelést nem gyengíti az a tény, hogy a felperes önként terjesztette a beavatkozó féllel fennálló jogvitáját a választottbíróóság elé, mivel ez nem feltétlenül jelenti a választottbíróági eljárás eredményével való előzetes egyetértését, amint azt egyébként az is mutatja, hogy az említett ítéletet – sikertelenül – megtámadta az Efeteio Athinon (athéni fellebbviteli bíróság) előtt.
- 91 A Bizottság nem hivatkozhat megalapozottan azon jogelv megsértésére sem, amely szerint saját felróható magatartására senki sem hivatkozhat. Ez az érv csupán egy másik változata annak az érvnek, amely a felperes helyzetének a görög állam helyzetével való összemérésére és a görög hatóságoknak a választottbíróági eljárás eredményével való esetleges elégedettsége felperesnek való betudására irányul, így ennek sem lehet helyt adni. Ugyanezen okokból el kell utasítani a beavatkozó fél azon érvét, amely szerint a felperes tévesen és visszaélésszerűen hivatkozik az állami támogatások joga által nem védett állítólagos „magánjellegű (pénzügyi) érdekekre”, mivel az érdekei egybeesnének az őt ellenőrző görög állam érdekeivel.
- 92 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a felperes igazolja a második megtámadott határozattal szembeni eljáráshoz fűződő érdekét.
- 93 Harmadsorban, a felperesnek az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdése szerinti keresetösségi jogát illetően emlékeztetni kell arra, hogy a beavatkozó fél által támogatott Bizottság a felperesnek a második megtámadott határozat általi, az e rendelkezés értelmében vett közvetlen, valamint személyében való érintettségét egyaránt vitatja, többek között azzal az indokkal, hogy a felperes nem minősül sem „érintett félnek”, sem a beavatkozó versenytársának, amelynek piaci helyzetét az állítólagos támogatás lényegesen érintheti.

- 94 Márpedig a fenti 79–84. pontban kifejtett okokból eleve el kell utasítani a Bizottság és a beavatkozó fél azon érvelését, amely a felperes érdekelt fél vagy érintett fél jogállásának megkérdőjelezésére irányul. Meg kell tehát állapítani, hogy a felperes a keresetösségi jogának meghatározása szempontjából ilyen érintett félnek minősül.
- 95 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint ugyanis a 2015/1589 rendelet 4. cikkének (2) vagy (3) bekezdése alapján elfogadott határozat elleni kereset elfogadhatóságának elismeréséhez elegendő, ha a felperes olyan „érintett fél”, aki keresetével azon eljárási jogai gyakorlásának védelmét kívánja elérni, amelyek az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése szerinti hivatalos vizsgálati eljárás megindítását követően őt megilletnék. Pontosabban, az ilyen határozattal szemben indított kereset keretében a határozat jogszerűsége annak vizsgálatától függ, hogy felmerültek-e komoly nehézségek a támogatás fennállásának megállapítása során, illetve kétségek az ilyen támogatás belső piaccal való összeegyeztethetőségével kapcsolatban, amelyeknek hivatalos vizsgálati eljárás megindításához kell vezetniük, amelyben az említett rendelet 1. cikkének h) pontjában említett érintett felek is részt vehetnek. Következésképpen az ilyen határozat az e rendelkezés értelmében vett valamennyi érintett felet közvetlenül és személyében érinti, azon az alapon, hogy az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdésében és az e rendelet 6. cikkének (1) bekezdésében előírt eljárási garanciák kedvezményezettjeként e garanciák tiszteletben tartását csak akkor tudják érvényesíteni, ha lehetőségük van arra, hogy az említett határozatot az uniós bíróság előtt megtámadják. Így ezen ítélkezési gyakorlat értelmében az ugyanezen rendelet 1. cikke h) pontjának értelmében vett érintett féli, a kereset különös tárgyához kapcsolódó sajátos minőség az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdése értelmében elegendő azon felperes személyes érintettségéhez, aki az ugyanezen rendelet 4. cikkének (2) vagy (3) bekezdése alapján elfogadott határozatot vitatja (lásd ebben az értelemben és analógia útján: 2011. május 24-i Bizottság kontra Kronoply és Kronotex ítélet, C-83/09 P, EU:C:2011:341, 47. és 48. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2019. június 20-i a&o hostel and hotel Berlin kontra Bizottság ítélet, T-578/17, nem tették közzé, EU:T:2019:437, 41. pont).
- 96 Ha – mint a jelen ügyben is – ezek a feltételek teljesülnek, a felperes EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdése szerinti keresetösségi jogának elismeréséhez nem szükséges megvizsgálni azt a felek között rendkívül vitatott kérdést, hogy a felperes minősülhet-e a beavatkozó fél versenytársának. Pusztán az a körülmény ugyanis, hogy a felperes az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése értelmében vett „érintett félnek” tekinthető, csak abban az esetben nem elegendő a kereset elfogadhatóságához, ha a felperes a vitatott határozatnak mint ilyennek a megalapozottságát vonja kétségbe, és a felperesnek ekkor azt is bizonyítania kell, hogy az 1963. július 15-i Plaumann kontra Bizottság ítélet (25/62, EU:C:1963:17, 223. o.) értelmében vett sajátos helyzetben van, különösen, hogy az e határozat tárgyát képező támogatás a piaci helyzetét lényegesen érinti (lásd ebben az értelemben: 2005. december 13-i Bizottság kontra Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum ítélet, C-78/03 P, EU:C:2005:761, 37. pont).
- 97 Az ítélkezési gyakorlat pontosította még, hogy amennyiben a felperes a 2015/1589 rendelet 4. cikkének (2) vagy (3) bekezdése alapján elfogadott határozat megsemmisítését kéri, lényegében azt vitatja, hogy e határozatot anélkül fogadták el, hogy a Bizottság hivatalos vizsgálati eljárást indított volna, amivel megsértette eljárási jogait. Az ilyen kereset alátámasztása érdekében a felperes bármely olyan jogalapra hivatkozhat, amely alkalmas annak bizonyítására, hogy azon információk és bizonyítékok értékelésének, amelyekkel a Bizottság az előzetes vizsgálati szakaszban rendelkezett vagy rendelkezhetett, komoly nehézségeket kellett volna okoznia az állami támogatás fennállásának vagy az ilyen támogatás belső piaccal való összeegyeztethetőségével kapcsolatos kétségeknek a megállapítása során, anélkül hogy ez azzal a következménnyel járna, hogy megváltoztatná a kereset tárgyát, vagy módosítja a kereset

elfogadhatóságának feltételeit. Ellenkezőleg, ezen ítélkezési gyakorlat szerint éppen az ilyen nehézségek fennállása pontosan az a bizonyíték, amellyel igazolható, hogy a Bizottságnak meg kellett volna indítania az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése és a 2015/1589 rendelet 6. cikkének (1) bekezdése szerinti hivatalos vizsgálati eljárást (lásd ebben az értelemben és analógia útján: 2011. május 24-i Bizottság kontra Kronoply és Kronotex ítélet, C-83/09 P, EU:C:2011:341, 59. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2020. szeptember 3-i Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland és társai kontra Bizottság ítélet, C-817/18 P, EU:C:2020:637, 81. pont; 2019. június 20-i a&o hostel and hotel Berlin kontra Bizottság ítélet, T-578/17, nem tették közzé, EU:T:2019:437, 45. és 46. pont).

- 98 Ennélfogva a 2015/1589 rendelet 4. cikkének (2) vagy (3) bekezdése alapján hivatalos eljárás megindítása nélkül hozott határozat jogszerűségét vitató kereset esetében főszabály szerint meg kell vizsgálni a felperes által a hivatkozott jogalapok keretében felhozott valamennyi kifogást és érvet annak értékelése érdekében, hogy azok lehetővé tették volna-e komoly nehézségek vagy kétségek azonosítását, amelyek fennállása esetén a Bizottság köteles lett volna az említett eljárást megindítani (lásd ebben az értelemben: 2019. június 20-i a&o hostel and hotel Berlin kontra Bizottság ítélet, T-578/17, nem tették közzé, EU:T:2019:437, 45., 46. és 49. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 99 A jelen ügyben a Bizottság vitatja, hogy a jelen kereset csak arra irányul, hogy kétségekre hivatkozzon, és védje az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése szerinti hivatalos vizsgálati eljárás keretében a felperest megillető eljárási garanciákat. Lényegében kifejti, hogy az e kereset alátámasztására felhozott megsemmisítési jogalapok valójában a második megtámadott határozat megalapozottságának megkérdőjelezésére irányulnak, így a felperesnek bizonyítania kellett volna az 1963. július 15-i Plaumann kontra Bizottság ítélet (25/62, EU:C:1963:17, 223. o.) értelmében vett kereshetőségi jogát és különösen a versenytárs vállalkozáskénti piaci helyzetének lényeges érintettségét.
- 100 Kétségtelen, hogy a T-639/14. RENV. és a T-352/15. sz. ügyben benyújtott keresetlevelektől eltérően a T-740/17. sz. ügyben benyújtott keresetlevél nem tartalmaz a megsemmisítésre irányuló jogalapokat megelőző, a jelen kereset tárgyát megjelölő külön bevezető részt, amely „kétségek” vagy „komoly nehézségek” fennállására hivatkozna. Ugyanakkor ez utóbbi keresetlevél 35. és 36. pontja az elfogadhatósággal összefüggésben a „komoly nehézségek” fogalmára vonatkozó ítélkezési gyakorlatra hivatkozik. Ráadásul a második, negyedik, ötödik, hatodik és hetedik megsemmisítési jogalap olyan hasonló, kifejezett hivatkozásokat tartalmaz, amelyek pontosítják, hogy azok célja „olyan [komoly] kétségek” vagy „komoly nehézségek” fennállásának bizonyítása, amelyek alapján a Bizottságnak meg kellett volna indítania a hivatalos vizsgálati eljárást (lásd ugyanezen keresetlevél 65., 91., 116., 129., 143., 148., 163., 187., 205. és 225. pontját). Az a tény, hogy az ehhez hasonló pontosítás hiányzik az első és a harmadik jogalap ismertetéséből, nem cáfolja ezt az értékelést, mivel e jogalapok, vagyis egyrészt a 2017. május 31-i DEI kontra Bizottság ítéletből (C-228/16 P, EU:C:2017:409) eredő követelmények, másrészt az indokolási kötelezettség és az adott ügy gondos és teljes körű vizsgálatára vonatkozó kötelezettség állítólagos megsértése, alapvetően alaki és eljárási jellegűek, és éppen a Bizottságnak az állami támogatás fennállásával kapcsolatos kétségek vagy az ügy vizsgálata során tapasztalt komoly nehézségek hiányának megindokolására vonatkozó kötelezettségéhez kapcsolódnak.
- 101 A fenti megfontolásokra tekintettel meg kell állapítani, hogy a jelen kereset elfogadható annyiban, amennyiben a felperest megillető azon eljárási garanciák védelmére irányul, amelyekkel érintett félként az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése szerinti hivatalos vizsgálati eljárás megindítása esetén rendelkezne.

- 102 E tekintetben úgy kell tekinteni, hogy a felhozott megsemmisítési jogalapok a 2015/1589 rendelet 4. cikkének (3) és (4) bekezdése értelmében vett kétségek vagy az ítélkezési gyakorlat értelmében vett komoly nehézségek fennállására hivatkoznak (lásd ebben az értelemben: 2008. február 12-i BUPA és társai kontra Bizottság ítélet, T-289/03, EU:T:2008:29, 328. pont; 2020. szeptember 9-i Kerkosand kontra Bizottság ítélet, T-745/17, EU:T:2020:400, 106. pont), amelyek alapján a Bizottságnak meg kellett volna indítania a hivatalos vizsgálati eljárást. Ebben az összefüggésben, figyelemmel a fenti 97. pontban felidézett ítélkezési gyakorlatra, nincs jelentősége annak, hogy e jogalapok közül egyesek valamely jogi szabály (nyilvánvaló) megsértése szempontjából kerültek megfogalmazásra, vagy olyan kifogásokat tartalmaznak, amelyek valamely (nyilvánvaló) mérlegelési hiba megállapítására irányulnak, mivel az ilyen jogsértés vagy hiba elismerése szükségszerűen magában foglalja a kétségek vagy komoly nehézségek fennállásának elismerését (lásd ebben az értelemben: 2011. szeptember 22-i Belgium kontra Deutsche Post és DHL International ítélet, C-148/09 P, EU:C:2011:603, 58–66. pont).
- 103 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a felperes igazolja az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdése szerinti keresetőségi jogot, és a keresetet elfogadhatónak kell nyilvánítani, anélkül hogy meg kellene vizsgálni, hogy a második megtámadott határozat „rendeleti jellegű jogi aktusnak” minősül-e.

2. Az ügy érdeméről

a) A megsemmisítési jogalapokról és az érdemi jogszerűség felülvizsgálatának terjedelméről

- 104 A jelen kereset alátámasztása érdekében a felperes hét megsemmisítési jogalapra hivatkozik.
- 105 Az első jogalap keretében a felperes azt kifogásolja, hogy a Bizottság tévesen értelmezte a 2017. május 31-i DEI kontra Bizottság ítéletet (C-228/16 P, EU:C:2017:409).
- 106 A második jogalap keretében a felperes azt kifogásolja, hogy a Bizottság nem megfelelően teljesítette a 2015/1589 rendelet 24. cikkének (2) bekezdéséből eredő kötelezettségeit, és különösen, hogy megsértette az Európai Unió Alapjogi Chartája 41. cikke (2) bekezdésének a) pontjában biztosított meghallgatáshoz való jogát.
- 107 A harmadik jogalap keretében a felperes az indokolás elégtelenségére és ellentmondásosságára, valamint a releváns ténybeli és jogi elemek vizsgálatára vonatkozó kötelezettség megsértésére hivatkozik azon értékelést illetően, amely szerint többek között a választottbíróági megállapodás „világos és objektív paramétereket” határozott meg.
- 108 A negyedik jogalappal a felperes arra hivatkozik, hogy a Bizottság tévesen alkalmazta a jogot a körütekintő magánbefektető kritériumának alkalmazása, valamint az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének és az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdésének értelmezése során, amikor megállapította, hogy a szóban forgó díj e paraméterek „logikus következménye”.
- 109 Az ötödik jogalappal a felperes egyrésről az EUMSZ 107. és EUMSZ 108. cikk értelmezése és alkalmazása során elkövetett „nyilvánvaló” téves jogalkalmazásra hivatkozik azon megállapítást illetően, amely szerint a Bizottság nem volt köteles összetett gazdasági elemzések elvégzésére, és másrésről „nyilvánvaló” téves jogalkalmazásra és a tények nyilvánvaló téves értékelésére amiatt, hogy a Bizottság nem vizsgálta meg az állami támogatás fennállásának megállapítása szempontjából meghatározó elemeket.

- 110 A hatodik jogalappal a felperes azt állítja, hogy a Bizottság megsértette az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdését és az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdését azzal, hogy nyilvánvalóan tévesen értékelte a tényeket a körültekintő piacgazdasági magánbefektető kritériumának alkalmazhatóságával (első rész) és az említett kritérium alkalmazásával (második rész) kapcsolatban.
- 111 A hetedik jogalappal a felperes azt kifogásolja, hogy a Bizottság nyilvánvalóan tévesen értelmezte és alkalmazta az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdését, megsértette indokolási kötelezettségét, és nyilvánvalóan tévesen értékelte a tényeket azzal, hogy nem adott helyt az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése szerinti első panaszának azzal az indokkal, hogy az a választottbírói ítéletet követően okafogyottá vált.
- 112 A Törvényszék által e tekintetben elvégzendő jogszerűségi felülvizsgálat terjedelmét illetően emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése és a 2015/1589 rendelet 4. cikke a bejelentett támogatási intézkedések előzetes vizsgálati szakaszát hozza létre. E szakaszt követően a Bizottság megállapítja, hogy az adott intézkedés vagy nem minősül támogatásnak, vagy az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének hatálya alá tartozik. Az utóbbi esetben a hivatkozott intézkedéssel kapcsolatosan vagy nem merülnek fel a belső piaccal való összeegyeztethetőségével kapcsolatos kétségek, vagy éppen ellenkezőleg, felmerülnek (lásd ebben az értelemben: 2011. május 24-i Bizottság kontra Kronoply és Kronotex ítélet, C-83/09 P, EU:C:2011:341, 43. pont).
- 113 Amikor az előzetes vizsgálati szakasz végén a Bizottság olyan határozatot hoz, amelyben megállapítja, hogy valamely állami intézkedés nem minősül a belső piaccal összeegyeztethetetlen támogatásnak, hallgatólagosan megtagadja a hivatalos vizsgálati eljárás megindítását. Ezen elv ugyanúgy érvényesül abban az esetben, amikor a Bizottság a határozatot a 2015/1589 rendelet 4. cikkének (3) bekezdése alapján azért hozta, mert úgy véli, hogy a támogatás a belső piaccal összeegyeztethető, vagyis úgynevezett „kifogást nem emelő határozatot” hoz, mind pedig akkor, ha – mint a jelen esetben – a Bizottság álláspontja szerint az intézkedés nem tartozik az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének hatálya alá, tehát nem minősül állami támogatásnak ugyanezen rendelet 4. cikkének (2) bekezdése alapján (lásd ebben az értelemben: 2021. március 16-i Bizottság kontra Lengyelország ítélet, C-562/19 P, EU:C:2021:201, 50. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2019. június 19-i Ja zum Nürburgring kontra Bizottság ítélet, T-373/15, EU:T:2019:432, 111. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 114 Ezzel szemben az állandó ítélkezési gyakorlatból kitűnik, hogy amikor a Bizottság az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése szerinti eljárás keretében végzett első vizsgálatot követően nem tud megbizonyosodni afelől, hogy a kérdéses állami támogatási intézkedés nem képez az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett „támogatást”, vagy hogy az – amennyiben támogatásnak minősül – összeegyeztethető-e az EUM-Szerződéssel, illetve ha ezen eljárás nem tette számára lehetővé azt, hogy az érintett intézkedés összeegyeztethetőségének értékelése során felmerült valamennyi nehézségen túljusson, akkor ezen intézmény köteles megindítani az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdésében említett hivatalos vizsgálati eljárást, anélkül hogy e tekintetben mérlegelési mozgástere lenne. Ez a kötelezettség megfelel a 2015/1589 rendelet 4. cikkének (4) bekezdésében foglalt azon kötelezettségnek, amely szerint a Bizottság köteles megindítani az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdésében előírt eljárást, amennyiben kétség merül fel a szóban forgó intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségét illetően (lásd ebben az értelemben és analógia útján: 2008. december 22-i British Aggregates kontra Bizottság ítélet, C-487/06 P, EU:C:2008:757, 113. és 185. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2019. június 25-i Fred Olsen kontra Naviera Armas végzés, C-319/18 P, nem tették közzé, EU:C:2019:542, 30. pont; 2019. június 20-i a&o hostel and hotel Berlin kontra Bizottság ítélet, T-578/17, nem tették közzé, EU:T:2019:437, 57. pont).

- 115 A komoly nehézségek fogalma egybeesik a kétségek fogalmával (lásd ebben az értelemben: 2008. február 12-i BUPA és társai kontra Bizottság ítélet, T-289/03, EU:T:2008:29, 328. pont; 2020. szeptember 9-i Kerkosand kontra Bizottság ítélet, T-745/17, EU:T:2020:400, 106. pont), és objektív jellegű. Az ilyen nehézségek fennállását nemcsak az előzetes vizsgálatot követően elfogadott bizottsági határozat elfogadásának körülményei, hanem azon értékelések között is keresni kell, amelyekre a Bizottság támaszkodott. Ebből következik, hogy a 2015/1589 rendelet 4. cikkének (3) bekezdésén alapuló, kifogást nem emelő határozat jogszerűsége attól függ, hogy azon információk és bizonyítékok értékelésének, amelyekkel a Bizottság a bejelentett intézkedés előzetes vizsgálati szakaszában rendelkezett vagy rendelkezhetett, objektív módon kétségeket kellett volna-e ébresztenie ezen intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetőségével kapcsolatosan, mivel az ilyen kétségek felmerülése esetén meg kell indítani a hivatalos vizsgálati eljárást, amelyben az ugyanezen rendelet 1. cikkének h) pontja szerinti érintett felek is részt vehetnek (lásd ebben az értelemben: 2020. szeptember 3-i Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland és társai kontra Bizottság ítélet, C-817/18 P, EU:C:2020:637, 79. és 80. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2019. június 20-i a&o hostel and hotel Berlin kontra Bizottság ítélet, T-578/17, nem tették közzé, EU:T:2019:437, 58. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 116 Az ítélkezési gyakorlat e tekintetben ugyanis még pontosította, hogy az ilyen határozat jogszerűségét azon információk alapján kell megítélni, amelyek a határozat meghozatalakor a Bizottság rendelkezésére állhattak, azzal, hogy azok az információk, amelyek a „rendelkezésre állhattak”, azok az információk, amelyek relevánsaknak tűntek az elvégzendő értékelés szempontjából, és amelyek benyújtását kérhette volna a Bizottság az előzetes vizsgálati szakasz során (lásd ebben az értelemben: 2017. szeptember 20-i Bizottság kontra Frucona Košice ítélet, C-300/16 P, EU:C:2017:706, 70. és 71. pont).
- 117 A komoly nehézségek vagy kétségek fennállásának bizonyítása a felperest terheli, akinek e bizonyítékot egybehangzó valószínűsítő körülmények együtteséből kiindulva kell szolgáltatnia, többek között az előzetes vizsgálati eljárás során a Bizottság által lefolytatott vizsgálat elégtelen vagy hiányos voltára hivatkozva és azt bizonyítva (lásd ebben az értelemben: 2020. szeptember 3-i Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland és társai kontra Bizottság ítélet, C-817/18 P, EU:C:2020:637, 82. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2019. június 20-i a&o hostel and hotel Berlin kontra Bizottság ítélet, T-578/17, nem tették közzé, EU:T:2019:437, 59. és 60. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 118 A fenti 112–116. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében vett kétségek vagy komoly nehézségek fogalma alapján együttesen kell megvizsgálni a harmadik, negyedik és ötödik jogalapot, amennyiben azok a második megtámadott határozat amiatt történő vitatására irányulnak, hogy nem válaszoltak megfelelően a felperes panaszaira, noha e panaszokkal a felperes azt állította, hogy a választottbírói ítélet, amennyiben az a szóban forgó díjat megállapította, a piaci feltételeknek meg nem felelő előnyt biztosított a beavatkozó fél javára, valamint amiatt, hogy mindamellett megtagadták a hivatalos vizsgálati eljárás megindítását.

b) A harmadik, negyedik és ötödik jogalapról

1) A felek harmadik jogalap keretében előterjesztett fő érveinek összefoglalása

- 119 Az indokolás hiányos és ellentmondásos voltán, valamint a releváns ténybeli és jogi elemek vizsgálatára vonatkozó kötelezettség megsértésén alapuló harmadik jogalap alátámasztása érdekében a felperes lényegében azt állítja, hogy a Bizottság a második megtámadott határozat 48. pontjában tévesen értelmezte a második panasz tartalmát, amely nem arra vonatkozott, hogy a választottbíróshoz fordulásra vonatkozó döntése állami támogatásnak minősül-e, hanem arra, hogy a választottbírósi ítélet által előírt szóban forgó díj ilyen támogatásnak minősül-e. Márpedig a releváns jogi és ténybeli elemek értékelésének, valamint a Bizottság megközelítésének az Olaszország által az Alcoa Trasformazioni számára nyújtott C 38/A/04 (korábbi NN 58/04) és C 36/B/06 (korábbi NN 38/06) számú állami támogatásról szóló, 2009. november 19-i 2010/460/EK határozatban (az értesítés a C(2009) 8112. számú dokumentummal történt) (HL 2010. L 227., 62. o.; a továbbiakban: Alcoa határozat) követett megközelítéshez képest történő megváltoztatása okainak megfelelő kifejtése hiányában a megtámadott határozat hiányos és ellentmondásos indokolást tartalmaz. A felperes szerint a Bizottság, mivel nem ellenőrizte a szóban forgó díj számítási módjának és összegének megalapozottságát, és annak megállapítására szorítkozott, hogy a felperes körültekintő magánbefektetőként járt el, figyelembe véve azokat a paramétereket, amelyek arra indították, hogy választottbíróshoz forduljon, a Bizottság lényegesen eltért az Alcoa határozat (154) preambulumbekkezdésében elfogadott megközelítéstől, anélkül azonban, hogy e változást konkrétan megindokolta volna.
- 120 A felperes szerint a második megtámadott határozat 43. pontja tévesen állapítja meg, hogy a választottbírósi megállapodás, amely alapján a választottbírósnak el kellett végeznie a villamosenergia-szolgáltatási szerződés tervezetének „aktualizálását” és „kiigazítását”, és ily módon az alkalmazandó díjszabási feltételekhez kellett vezetnie, „világos és objektív paramétereket” határozott meg, noha a megfelelő indokolás az említett paraméterek figyelmes és komoly értékelését feltételezte volna. A felperes megjegyzi, hogy az említett határozat 42. pontja arra szorítkozik, hogy „a nagyfeszültségű fogyasztók tekintetében a villamos energia díjszabásának alapelveire” és arra a tényre hivatkozzon, hogy a választottbírósi megállapodás szerint a választottbírósi ítéletnek biztosítania kell, hogy a díjszabási feltételek ne csak a beavatkozó fél fogyasztása jellemzőinek feleljenek meg, hanem „legalább” a felperes költségeit is fedezzék. Vitatja e paraméterek „világos és objektív” jellegét, tekintettel többek között arra, hogy a díjszabási feltételeket matematikai számítással kell meghatározni, valamint a „legalább” homályos kifejezésre. Még ha feltételezzük is, hogy az említett kritériumok értelmezése nem többértelmű, az együttes alkalmazás módja teljesen bizonytalan és szubjektív. Ezenkívül a felperes hangsúlyozza, hogy a választottbírósi megállapodásban a felperes és a beavatkozó fél egyet nem értését fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy a választottbírósnak figyelembe kell-e vennie a 8/2010. sz. ítéletet, valamint hogy „aktualizálnia”, „kiigazítania” vagy „megállapítania” kell-e a díjszabási feltételeket a 2011. június 6. előtti vagy utáni időszakra. Így a választottbíróság egyáltalán nem rendelkezett „világos és objektív paraméterekkel”, hanem olyan szövegekre támaszkodott, amelyek értelmezése nagy fokú bizonytalanságot és mérlegelési mozgásteret hagyott. Márpedig a Bizottság elmulasztotta elvégezni e paraméterek gondos elemzését, és elmulasztotta megfelelően kifejteni azt az elemzését, amely szerint azok „világosak és objektívek” voltak. Különösen nincs megfelelően megindokolva az az állítás, amely szerint az említett „világos és objektív paraméterek [...] korlátozták a választottbíróság számára biztosított mérlegelési jogkört” (a második megtámadott határozat 39. és 42. pontja). A Bizottság nem fejtette ki sem azt, hogy e „korlátozás” e paraméterek közvetlen következménye-e, sem pedig azt, hogy azok kizárják-e a választottbíróság mérlegelési jogkörének fennállását, sem azt, hogy e jogkör mennyiben korlátozott.

121 A felperes szerint teljesen hiányzik az indokolása a második megtámadott határozat 45. pontjában kifejtett azon állításnak, amely szerint a szóban forgó díj a szóban forgó paraméterek „logikus következménye”. Megjegyzi, hogy ez az állítás többek között összeegyeztethetetlen azzal az elemzéssel, amely szerint körütekintő magánbefektetőként járt el, amikor választottbíróshoz fordult. Úgy véli, hogy nem lehet körütekintőnek minősíteni a választottbíróshoz fordulásra vonatkozó döntést, ha annak eredményét – vagyis a jelen ügyben a költségeit nem fedező díj megállapítását – előzetesen az e döntést meghozó személy számára kedvezőtlennek nyilvánítják. A második megtámadott határozat tehát nyilvánvalóan ellentmondásos indokolást tartalmaz, amely még inkább rávilágít a Bizottság azon kötelezettségére, hogy érdemben vizsgálja meg azt, hogy a szóban forgó díj állami támogatásnak minősül-e.

122 A beavatkozó fél által támogatott Bizottság erre azt válaszolja, hogy a felperes legtöbb érve a második megtámadott határozatban kifejtett érvelés megalapozottságának megkérdőjelezésére irányul, tehát hatástalan, és el kell utasítani. A Bizottság álláspontja szerint a felperes tévesen értelmezi az Alcoa határozatot, amelyben az „időben súlyozott átlagárak” módszerét nem a villamosenergia-szolgáltatás piaci árának meghatározására általánosan alkalmazandó módszerként alkalmazta. Azt állítja, hogy még ha nem is volt köteles összeegyeztethetővé tenni a második megtámadott határozat 23–49. pontjában kifejtett érvelést az Alcoa határozattal, a jelen ügyben ez a helyzet áll fenn. A felperes azon érvelése, amely többek között a szóban forgó paraméterek világos és objektív jellegének vitatására irányul, nem az indokolás hiányára vonatkozik, hanem a második megtámadott határozat indokolásával való egyet nem értését fejezi ki. Ez utóbbi határozat indokolása mindenesetre lehetővé tette a felperes számára, hogy vitassa annak megalapozottságát, a Törvényszék számára pedig azt, hogy gyakorolja felülvizsgálati jogkörét. Ugyanezen határozat 26–38. pontjában ugyanis hosszasan kifejti azokat az okokat, amelyek miatt a felperes azon döntése, hogy választottbíróshoz fordul, egy magánbefektető számára észszerű volt.

2) A felek negyedik jogalap, valamint az ötödik jogalap első és második része keretében előadott fő érveinek összefoglalása

123 A negyedik jogalappal a felperes azt kifogásolja a Bizottsággal szemben, hogy tévesen alkalmazta a jogot a körütekintő magánbefektető kritériumának, az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének és az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdésének értelmezése és alkalmazása során, valamint nyilvánvalóan tévesen értékelte a tényeket, amikor megállapította, hogy a választottbírósi ítélettel megállapított szóban forgó díj „a választottbírósi megállapodásban megfelelően meghatározott paraméterek logikus következménye” volt.

124 A felperes szerint lényegében sem a második megtámadott határozat 42. pontja, sem a választottbírósi megállapodás, sem a RAE 692/2011. sz. és 798/2011. sz. határozata nem határoz meg a választottbírák mérlegelési jogkörét korlátozó „világos és objektív paramétereket”, vagy olyan elemeket, amelyek lehetővé tennék vagy a beavatkozó fél fogyasztása jellemzőinek meghatározását, beleértve az e jellemzőkhez kapcsolódóan a felperes által viselt ellátási költségek kiszámításának módját, vagy a költségei és a magasabb vagy alacsonyabb díjszabású órák meghatározását, még kevésbé pedig a felperes által az ezen ellátás keretében viselt teljes tényleges költségeket alkotó elemek összességének kiszámítását, hogy abból azt a következtetést lehessen levonni, hogy a szóban forgó díj e jellemzők „logikus következménye” volt. Különösen arra hivatkozik, hogy a Bizottság nem fejt ki azokat az okokat, amelyek miatt ez a díj a „díjszabás alapelveiből” következhet, miközben az annak kiszámításához használt módszer és adatok túlmutatnak a 692/2011. sz. határozat keretein, amely csak a lignitből származó villamos energia előállításának – téves módon számított – költségeit veszi figyelembe, anélkül hogy belefoglalná a

kötelező nagykereskedelmi piacon történő villamosenergia-ellátásból eredő költségeket. Kifejti, hogy benyújtotta a Bizottsághoz a tényleges költségeiből eredő díj – vagyis 2011, 2012, illetve 2013 vonatkozásában 72,42 euró/MWh, 80,55 euró/MWh, illetve 77,33 euró/MWh – kiszámítását. Hasonlóképpen, ezen évek tekintetében mind a választottbíróság többsége által követett módszer alapján, azaz a lignitalapú termelés költségei alapján (62,06, 61,74 és 71,37 euró/MWh), mind a – felperes által a legmegfelelőbbnek ítélt – kötelező nagykereskedelmi piacból eredő, időben súlyozott átlagár módszere alapján (69,10, 72,77 és 75,13 euró/MWh) elvégzett számítás lényegesen magasabb árakhoz vezetne, ha a költségeire vonatkozó helytálló információkat használnának fel.

- 125 A felperes ebből azt a következtetést vonja le, hogy a Bizottság tévesen alkalmazta a jogot és nyilvánvaló mérlegelési hibát követett el, ennél fogva komoly nehézségekkel kellett szembesülnie az értékelése során, és meg kellett volna indítania az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése szerinti hivatalos vizsgálati eljárást.
- 126 Az ötödik jogalap első és második részében a felperes lényegében azt kifogásolja, hogy a Bizottság megsértette a magánbefektető kritériumát azáltal, hogy nem lépett a választottbíróság helyébe, és nem végzett összetett gazdasági értékeléseket az említett kritérium alkalmazása és azon kérdés vizsgálata céljából, hogy a szóban forgó díj megfelelt-e a rendes piaci feltételeknek.
- 127 A felperes szerint a Bizottság „nyilvánvalóan” tévesen alkalmazta a jogot az EUMSZ 107. és EUMSZ 108. cikk értelmezése és alkalmazása során, amikor úgy ítélte meg, hogy nem köteles összetett gazdasági értékeléseket végezni annak meghatározása érdekében, hogy a szóban forgó díj állami támogatás nyújtásával jár-e. A felperes szerint a Bizottság tévesen vélte úgy, hogy nem köteles megvizsgálni, hogy az említett díj „megfelel-e a piaci feltételeknek”, különösen, hogy fedezi-e a felperes költségeit, valamint hogy ezen értékelés céljából nem léphet a választottbíróság helyébe.
- 128 A Bizottság ugyanis „nyilvánvalóan” tévesen alkalmazta a jogot, amikor úgy ítélte meg, hogy „utólag [nem] helyettesítheti”, egy végső fokon eljáró bírósághoz hasonlóan, a választottbírósnak a szóban forgó díj kiszámítására vonatkozó értékelését a sajátjával. A második megtámadott határozatban a Bizottság elismerte, hogy a választottbíróság igazságszolgáltatási szerv, anélkül azonban, hogy megismételte volna a vitatott levélben szereplő azon téves állítást, amely szerint a választottbírószági ítélet nem tudható be a görög államnak. Ezt az értékelést megerősíti többek között az, hogy a RAE-nél működő választottbírószágot a 4001/2011. sz. törvény 37. cikke alapján az EUMSZ 267. cikk értelmében vett állami bíróságnak kell minősíteni. Ez a hiba a többi lehetőségre – vagyis a rendes bíróságok igénybevitelére vagy a megegyezés elérésére irányuló kísérletre – tekintettel még inkább nyilvánvaló. A felperes ugyanis úgy véli, hogy a Bizottság ezen esetekben nem szorítkozhatott volna annak vizsgálatára, hogy a felperes ezen lehetőségek egyikének kiválasztása során magánbefektetőként járt-e el, hanem meg kellett volna vizsgálnia a választott eljárás eredményét. Következésképpen a felperes szerint a Bizottságnak komoly nehézségekkel kellett volna szembesülnie azon kérdést illetően is, hogy a szóban forgó díj fedezte-e legalább a felperes költségeit, és megfelelt-e a piaci feltételeknek.
- 129 A negyedik jogalapot illetően a beavatkozó fél által támogatott Bizottság lényegében azt válaszolja, hogy a Bizottság helyesen állapította meg, hogy a választottbírószági megállapodás világos és objektív paramétereket tartalmazott (a második megtámadott határozat 20–22. és 42. pontja). Vitatja, hogy a körültekintő magánbefektető kritériumát csak akkor lehetne tiszteletben tartani, ha a választottbírószági megállapodás paramétereit olyan mértékben konkretizálnák, hogy a megfelelő díj azokból automatikusan következne. Ha ez lett volna a helyzet, a felperesnek és a

beavatkozó félnek semmi oka nem lett volna arra, hogy választottbírószághoz forduljanak, hanem képesek lettek volna közvetlenül megegyezni az említett díjjal kapcsolatban. Ezenkívül teljesen logikus és előre látható, hogy a választottbírószághoz terjesztett kérdéseket eltérően értelmezik. A második megtámadott határozat tehát helyesen állapította meg, hogy a választottbírószághoz megállapodásban a felperes a fizetendő díj megállapítására szolgáló világos és objektív paramétereket fogadott el, ugyanúgy, amint azt egy magánbefektető tette volna, és hogy a szóban forgó díj választottbírószághoz ítélettel történő megállapítása az említett paraméterek logikus következménye volt. A felperes és a beavatkozó fél között régóta fennálló jogvitára tekintettel, amely az e paraméterek alapján lefolytatott választottbírószághoz eljárásához vezetett, a Bizottság tehát úgy véli, hogy értékelnie kellett, hogy a felperes körültekintő magánbefektetőként vagy akár magáneladóként vagy -hitelezőként járt-e el (a második megtámadott határozat 34. és 36–38. pontja), annak megállapítása érdekében, hogy a szóban forgó díj rendes piaci feltételeknek való megfelelése miatt nem állt fenn előny a beavatkozó fél javára.

130 A felperes csupán azt kérte tőle, hogy a szóban forgó díjat olyan tényezők és módszerek alapján számítsa újra, amelyeket ő maga helyesnek ítélt, ami feleslegessé teszi a magánbefektető kritériumát. Márpedig, mivel a felperes egy magánbefektetőhöz hasonlóan önként elfogadta, hogy választottbírószághoz forduljon, és aláírta a szóban forgó paramétereket tartalmazó választottbírószághoz megállapodást, az említett választottbírószághoz eljárás eredménye, vagyis a szóban forgó díj csak megfelelni a piaci feltételeknek, mivel logikusan következik a választottbírószághoz megállapodás paramétereiből. A felperes valójában nem az állami támogatások jogának alkalmazását kérte, hanem a választottbírószághoz elterjesztett ügy újbóli vizsgálatát, noha ugyanúgy vesztes fél lett az eljárásban, mint egy ugyanilyen helyzetben lévő magánbefektető lett volna. A Bizottság tehát azt állítja, hogy helyesen alkalmazta a körültekintő magánbefektető kritériumát, valamint az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdését és az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdését, amikor úgy ítélte meg, hogy a választottbírószághoz eljárás eredménye, és ebből következően a szóban forgó díj – a választottbírószághoz megállapodás világos és objektív paramétereinek logikus következményeként – megfelelt a piaci feltételeknek.

131 A beavatkozó fél lényegében pontosítja, hogy a választottbírószághoz megállapodás a felperes szabad akaratának eredménye, amely a beavatkozó féllel folytatott hosszú tárgyalásokat követően jött létre, és azt a felperes jogi szolgálata, igazgatótanácsa és közgyűlése jóváhagyta, így a felperes kifogásai visszaélészerűek és ellentétesek azon általános jogelvvel, amely szerint saját mulasztására vagy jogellenes magatartására senki sem hivatkozhat (*nemo auditur propriam turpitudinem allegans*). Jelzi, hogy az említett megállapodás világos és objektív paramétereket tartalmaz, amelyek észszerű módon határolják körül mind a választottbírószághoz hatáskörének terjedelmét, mind pedig azokat az iránymutatásokat, amelyeken a választottbírószághoz ítéletnek alapulnia kell, és hivatkozik a RAE 692/2011. sz. határozatára, amely teljeskörűen, kimerítő és kötelező jelleggel meghatározza a díjszabási alapelveket, anélkül hogy a felperes azzal szemben keresetet indított volna be a görög bíróságok előtt. A beavatkozó fél azt állítja, hogy e határozat tartalmát a Bizottság és a Görög Köztársaság a liberalizált villamosenergia-piaci feltételek mellett alkalmazandó díjak kidolgozásának alapjaként jóváhagyta, és azt beépítették a villamosenergia-ellátási kódexbe, amelynek alapján a felperes az EEA-val szemben kötelezettséget vállalt arra, hogy vele tárgyalásokat folytat. Ezenkívül a beavatkozó fél azt állítja, hogy a RAE 798/2011. sz. határozata *ad hoc* határozat a felperes által és általa kötendő villamosenergia-szolgáltatási szerződés tervezetéről, és részletes utasításokat tartalmaz az ilyen szerződésben megengedett feltételekkel kapcsolatban. Végül hangsúlyozza, hogy a 692/2011. sz. határozatnak megfelelően a felperes és ő megállapodtak abban, hogy a villamosenergia-szolgáltatás feltételeinek meg kell felelniük a beavatkozó fél fogyasztási profiljának, és fedezniük kell legalább a felperes költségeit. Ebből azt a következtetést vonja le,

hogy a választottbíróági megállapodás kellően világos és objektív volt ahhoz, hogy egy ár, valamint észszerű ellátási feltételek rögzítésére szolgáló kötelező paramétereket határozzon meg, amelyeket villamosenergia-eladóként vagy -vevőként minden körültekintő vállalkozó megkövetelt volna a választottbíróság általi méltányos értékelés biztosítása érdekében. A felperes különösen nem állíthatja, hogy a szóban forgó díj alacsonyabb volt a költségeinél, mivel költségelemeit nem nyújtotta be sem a választottbíróság előtt, sem panaszai keretében, sem pedig az eljárás során. Mindenesetre a szóban forgó díj kétségtávol alacsonyabb volt a felperes által kért díjnál, azonban magasabb volt a beavatkozó fél által kért díjnál, így a két fél egyenlő mértékben lett vesztes fél az eljárásban. Ezt megerősíti az a tény, hogy a 2016. július 1-jével kezdődő időszakra kötött szolgáltatási szerződés keretében a felperes a választottbíróági ítéletben rögzítetthez képest még alacsonyabb – vagyis 32 euró/MWh összegű – díjat fogadott el.

- 132 Az ötödik jogalap első és második részét illetően a Bizottság lényegében azt állítja, hogy a második megtámadott határozatban nem tekintette úgy, hogy nem volt köteles összetett gazdasági értékelések elvégzésére.
- 133 A Bizottság szerint a körültekintő magánbefektető kritériuma az a szabály, amelynek alapján a gazdasági előny fennállását értékelnie kell. Mivel a felperes elfogadta, hogy választottbíróáshoz fordul, ugyanúgy, mint azt a jelen ügy körülményei között egy magánbefektető tette volna, nem áll fenn előny a beavatkozó fél javára. Ilyen esetben a választottbíróági eljárás eredménye, vagyis a szóban forgó díj ugyanaz lett volna a beavatkozó fél számára akkor is, ha a felperes helyett egy magánbefektető járt volna el, és azt szükségképpen rendes piaci feltételek mellett érte volna el. A fenti 130. pontban említett érvelésére tekintettel a Bizottság úgy véli, hogy helyesen állapította meg egyrészt a második megtámadott határozat 44. pontjában, hogy annak megállapításához, hogy a beavatkozó fél nem részesült előnyben, nem volt szükséges megállapítani, hogy a szóban forgó díj megfelel-e a piaci feltételeknek, másrészt pedig az említett határozat 45. pontjában azt, hogy nem szükséges az említett díj kiszámításának minden részletét megvizsgálnia. Álláspontja szerint az a tény, hogy a felperes a beavatkozó féllel szemben magánbefektetőként viselkedett, semmilyen módon nem függ össze azzal a kérdéssel, hogy a választottbíróság a szóban forgó díjat a felperes által helyesnek ítélt elemek és módszerek alapján határozta-e meg, mivel lehetséges, hogy a felperes – bármely más vesztes fél magánbefektetőhöz hasonlóan – nem ért egyet a választottbíróági ítélettel. A felperes ellentmondásosan hivatkozik arra, hogy az említett ítéletben díjat „írtak elő” számára, noha magánjogi szerződő félként, saját akaratából írta alá a választottbíróági megállapodást, amely annak alapjául szolgál.
- 134 A Bizottság úgy véli, hogy a magánbefektető kritériumának alkalmazása nem feltételezi, hogy a felperes a választottbíróság igénybevételéről olyan előzetes gazdasági vizsgálat alapján hozzon döntést, amely összehasonlítja az ahhoz kapcsolódó gazdasági előnyt azzal, amely a jogvita megoldására rendelkezésre álló egyéb lehetőségekhez kapcsolódik. Számos gazdasági döntés alapul lényegében minőségi értékelésen, mint amilyen a jelen ügyben a jogvita gyors megoldásának szükségességére vonatkozó értékelés, nem pedig valamely vállalkozásnak egy tőkejuttatást követő jövőbeli jövedelmezőségére vonatkozó gazdasági vizsgálat mennyiségi értékelésin. A magánbefektető kritériuma ezt az előzetes vizsgálatot csak olyan ügyletek és műveletek esetében követeli meg, amelyek megvalósítása érdekében a körültekintő magánbefektetők azt általában kéri, ami a választottbíróáshoz fordulás esetén, amiről a jelen ügyben szó van, nem áll fenn.
- 135 A Bizottság szerint a magánbefektető kritériumának tiszteletben tartására, és ennél fogva arra tekintettel, hogy a beavatkozó fél nem tett szert előnyre, semmi oka nem volt arra, hogy a Bizottság utólag a választottbíróság helyébe lépjen. Ezzel szemben úgy véli, hogy amennyiben

valamely választottbíróság vagy állami rendes bíróság határozata állami támogatás nyújtásával jár, a Bizottság hatáskörrel rendelkezik az ilyen határozattal szemben elsőbbséget élvező negatív határozat elfogadására. Ezenkívül a felperesnek a választottbíróság bíróság jellegére és a választottbírósági ítélet görög államnak való betudhatóságára vonatkozó érvelése hatástalan, mivel a második megtámadott határozat csak az előny hiányán alapul. Mindenesetre az a kérdés, hogy egy választottbíróság az EUMSZ 267. cikk értelmében állami bíróságnak tekinthető-e, semmilyen módon nem függ össze az ilyen előny fennállásával.

- 136 A Bizottság szerint kizárólag a választottbírósági ítélet ellen irányulnak azok a kifogások, amelyek azt róják fel neki, hogy elmulasztotta megvizsgálni az alkalmazandó szabályozási keretet, a piac szervezetét és működését, a beavatkozó fél fogyasztási profiljának jelentőségét, a DEI költségelemeit és a költségei meghatározására szolgáló módszert, valamint az a kifogás, amely szerint a választottbíróság tévesen számította ki a szóban forgó díjat, anélkül azonban, hogy bizonyítaná, hogy a felperes nem magánbefektetőként járt el. A második megtámadott határozat azonban az előny hiányának megállapítása érdekében a magánbefektető kritériumának alkalmazásán alapul. Mindenesetre az említett határozat az e tekintetben releváns elemek vizsgálatát tükrözi, és figyelembe veszi, indikatív jelleggel, először is a görögországi villamosenergia-piac szabályozási keretét (a 18., 20., 21., 29., 33., 37., 40. és 41. pont, valamint az 5., 6. és 13–18. lábjegyzet), másodszor a beavatkozó fél fogyasztási profilját (a 31. pont és a 3. lábjegyzet), harmadszor, a felperes mint villamosenergia-termelő és -szállító jellemzőit (a 30. pont és a 7. lábjegyzet), és negyedszer, a felperes és a beavatkozó fél közötti jogvita általános körülményeit (a 2.1 és 2.2. szakasz, valamint a 34–38. és 42. pont). Márpedig a felperes nem e paramétereknek a magánbefektető kritériumának alkalmazása keretében történő értékelését kérdőjelezte meg, hanem kizárólag a szóban forgó díjat. A Bizottság ebből arra következtet, hogy a választottbírósági eljárás eredményét az ügy összes körülménye szempontjából megvizsgálta.
- 137 A beavatkozó fél vitatja az arra irányuló kísérletet, hogy a Bizottságot és a Törvényszéket a választottbírósági ítélet felülvizsgálatát ellátó szervvé alakítsák át. A felperes nem bizonyította, hogy nem magánbefektetőként járt el, sem amikor úgy döntött, hogy a választottbírósági megállapodás feltételei szerint választottbírósághoz fordul, sem pedig a választottbírósági eljárás során. Ezenkívül az említett ítélet sokkal magasabb díjat határozott meg, mint amelyet a beavatkozó fél igazságosnak és méltányosnak ítélt. Márpedig, mivel a görög jog értelmében a választottbírósági ítéletet bírósági határozattal egyenértékűnek tekintik, és az végrehajtható, a felperes lemondott arról, hogy a hatáskörrel rendelkező bíróságok előtt vitassa a választottbírósági ítéletet.

3) A Törvényszék álláspontja

i) A második megtámadott határozatban kifejtett releváns megfontolások összefoglalása

- 138 A magán gazdasági szereplő elvének (lásd: 2018. március 6-i Bizottság kontra FIH Holding és FIH Erhvervsbank ítélet, C-579/16 P, EU:C:2018:159, 45. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat) alkalmazását, valamint a harmadik, negyedik és ötödik jogalap tárgyát képező előny fennállását illetően a második megtámadott határozat 37–48. pontjából kitűnik, hogy a Bizottság úgy ítélte meg, hogy tekintettel a felperes és a beavatkozó fél közötti jogvita alapját képező körülményekre, e jogvita hosszú időtartamára és annak valószínűtlenségére, hogy a felperes a rendes bíróságok előtt elfogadható időn belül pernyertes legyen, egy körültekintő piacgazdasági szereplő a DEI helyzetében a választottbírósághoz fordulást választotta volna, hogy a kifizetetlen tartozás legalább egy részét visszafizettesse, és elfogadta volna, hogy az alkalmazandó díjat egy

szakértőkből álló választottbíróóság állapítsa meg, amelynek mérlegelési jogkörét a választottbíróósági megállapodásban szereplőkhöz hasonló paraméterek korlátozzák (az említett határozat 37–39. pontja).

- 139 E tekintetben a Bizottság hangsúlyozta a szakértők szakértelmét és függetlenségét (a második megtámadott határozat 40. és 41. pontja), valamint a szóban forgó díj meghatározására irányadó és a választottbírák mérlegelési jogkörének gyakorlását korlátozó, előre meghatározott, világos és objektív paramétereket, azaz a görög energiapiacra a nagyfeszültségű ügyfelekre alkalmazandó díjszábsísi elveket, amelyekre a RAE akkor is támaszkodott volna, ha a villamosenergia-szolgáltatási díjakat rendeleti úton kellett volna megállapítani, továbbá a beavatkozó fél fogyasztási profilja figyelembevételének szükségességét (az említett határozat 42. pontja).
- 140 A Bizottság ebből lényegében azt a következtetést vonta le, hogy a felperes helyzetében lévő körülmények között magánbefektető ilyen jellemzőkkel rendelkező választottbíróósági megállapodásban állapodott volna meg, így az említett megállapodás feltételei megfeleltek a piaci feltételeknek, és nem járhattak azzal a hatással, hogy a beavatkozó félnek előnyt nyújtsanak (a második megtámadott határozat 43. pontja).
- 141 A második megtámadott határozat 44–48. pontjában a Bizottság kifejtette, hogy ilyen körülmények között nem szükséges meghatározni, hogy a szóban forgó díjnak a választottbíróósági ítéletből következő pontos összege megfelelt-e a piaci feltételeknek. A választottbíróósági eljárás eredménye ugyanis megfelel a magánbefektető kritériumának, ha a díj megállapítása érdekében elfogadott paramétereket a piachoz kapcsolódó objektív kritériumok alapján előre meghatározták, így az ilyen befektető a jelen ügy körülményei között elfogadta volna a választottbíróósághoz fordulást. Hasonlóképpen nem szükséges a választottbíróóság helyébe lépve a szóban forgó díj pontos kiszámításával kapcsolatos összetett gazdasági értékeléseket sem elvégezni, mivel e díj a választottbíróósági megállapodásban előre meghatározott paraméterek logikus következményeként megfelel a piaci feltételeknek. E tekintetben a Bizottság emlékeztetett arra, hogy a felperes e megállapodást anélkül írta alá, hogy a piaci feltételekkel ellentétesként megkérdőjelezte volna az említett paramétereket. Ezenkívül figyelembe kell venni azt a tényt, hogy egy körülmények között magánbefektető nem tudná befolyásolni az ilyen paraméterek alapján lefolytatott választottbíróósági eljárás eredményét, annak lehetőségétől eltekintve, hogy az említett ítéletet rendes bíróság előtt megtámadja. Egyébiránt a szóban forgó díj még mindig magasabb volt, mint a fémipari vállalkozásokra Európában 2013-ban alkalmazott átlagos villamosenergia-díjak.
- 142 A harmadik és negyedik jogalap, valamint az ötödik jogalap első és második része alapján azt kell értékelni, hogy a Bizottság egyrészt megalapozottan szorítkozott-e arra, hogy a magán gazdasági szereplő elvét a felperes azon döntésére alkalmazza, hogy a választottbíróósági megállapodás aláírásával aláveti magát a választottbíróósági eljárásnak, és másrészt megalapozottan tekintett-e el annak ellenőrzésétől, hogy a választottbíróósági ítélet a szóban forgó díj megállapítása révén a rendes piaci feltételeknek nem megfelelő előnyt nyújtott-e a beavatkozó fél számára, anélkül hogy az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatás fennállásának értékelése során kétségei merültek volna fel, vagy komoly nehézségeket tapasztalt volna. E célból előzetesen emlékeztetni kell arra, hogy e tekintetben hogyan oszlanak meg a hatáskörök és kötelezettségek a Bizottság és a nemzeti bíróságok között, figyelemmel arra, hogy a választottbíróóságot esetleg ilyen bíróságnak kell tekinteni.

ii) A hatáskörök és kötelezettségek Bizottság és a nemzeti bíróságok közötti megoszlásáról

- 143 Az állami támogatások ellenőrzési rendszere végrehajtásának feladata egyrészt a Bizottságra, másrészt pedig a nemzeti bíróságokra hárul, amelyek egymást kiegészítő, de egymástól elkülönülő szereppel bírnak. Noha a nemzeti bíróságok nem rendelkeznek hatáskörrel arra, hogy valamely állami támogatás belső piaccal való összeegyeztethetőségéről döntsenek, mivel ennek ellenőrzése a Bizottság kizárólagos hatáskörébe tartozik, e bíróságok a Bizottság végleges határozatának meghozataláig a jogalanyok jogainak megóvását biztosítják az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésében előírt, a Bizottság irányában fennálló előzetes bejelentési kötelezettség megsértése esetében. E célból a nemzeti bíróságokhoz lehet fordulni az olyan jogvitákban, amelyek az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésében említett „állami támogatás” fogalmának értelmezésére és alkalmazására kötelezi őket, különösen annak meghatározása végett, hogy az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése előzetes ellenőrzési eljárásának figyelembevétele nélkül bevezetett valamely állami intézkedést annak alá kellene-e vetni, vagy sem (lásd ebben az értelemben: 2016. szeptember 15-i PGE ítélet, C-574/14, EU:C:2016:686, 30–32. pont; 2016. október 26-i DEI és Bizottság kontra Alouminion tis Ellados ítélet, C-590/14 P, EU:C:2016:797, 95–98. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2019. január 23-i Fallimento Traghetti del Mediterraneo ítélet, C-387/17, EU:C:2019:51, 54. és 55. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 144 Ha a nemzeti bíróságok arra a megállapításra jutnak, hogy az érintett intézkedést valóban be kellett volna jelenteni a Bizottságnak, meg kell vizsgálniuk, hogy az érintett tagállam eleget tett-e ezen kötelezettségnek, ha pedig nem tett eleget, az említett intézkedést jogellenesnek nyilvánítani. Az ő feladatuk ugyanis a nemzeti jogukkal összhangban az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése megsértésének minden következményét megállapítani mind a támogatási intézkedések végrehajtásáról szóló jogi aktusok érvényességét, mind pedig az e rendelkezés megsértésével nyújtott pénzügyi támogatások visszatéríttetését illetően (lásd ebben az értelemben: 2016. október 26-i DEI és Bizottság kontra Alouminion tis Ellados ítélet, C-590/14 P, EU:C:2016:797, 99. és 100. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 145 Ezenkívül az állami támogatásokra vonatkozó szabályok alkalmazása egyrészt a nemzeti bíróságok, másrészt a Bizottság és az uniós bíróságok közötti jóhiszemű együttműködés kötelezettségén alapul, amelynek keretében ezek mindegyike az EUM-Szerződésben ráruházott funkció szerint jár el. Ezen együttműködés keretében a nemzeti bíróságok az uniós jogból eredő kötelezettségek teljesítésének biztosítása érdekében kötelesek megtenni a megfelelő általános vagy különös intézkedéseket, és tartózkodniuk kell attól, hogy olyan intézkedéseket hozzanak, amelyek veszélyeztethetik a Szerződés célkitűzéseinek megvalósítását, ahogyan ez az EUSZ 4. cikk (3) bekezdéséből következik. A nemzeti bíróságoknak tehát tartózkodniuk kell különösen attól, hogy olyan határozatot hozzanak, amely ellentétes a Bizottság határozatával (lásd ebben az értelemben: 2016. szeptember 15-i PGE ítélet, C-574/14, EU:C:2016:686, 33. pont; 2016. október 26-i DEI és Bizottság kontra Alouminion tis Ellados ítélet, C-590/14 P, EU:C:2016:797, 105. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 146 Ebből következik, hogy az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett támogatás fogalmával összefüggésben értelmezett EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése harmadik mondatának közvetlen hatálya alapján a nemzeti bíróságok az uniós bíróság ellenőrzése alatt eljáró Bizottság mellett kiegészítő szerepet töltenek be az állami támogatások jogának hatékony végrehajtása érdekében, különösen azért, hogy biztosítsák annak a nemzeti hatóságok általi tiszteletben tartását.

- 147 Ezzel szemben a nemzeti bíróságok maguk is megsérthetik az őket az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése és az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése alapján terhelő kötelezettségeket, és ezáltal lehetővé tehetik vagy fenntarthatják valamely jogellenes támogatás nyújtását, sőt ennek eszközévé válhatnak. A Bíróság ezért állapította meg, hogy egy ideiglenes intézkedés tárgyában eljáró nemzeti bíróság megsértheti az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésének harmadik mondata szerinti bejelentési kötelezettséget és a támogatás végrehajtásának tilalmát azáltal, hogy ideiglenes jelleggel és *ex nunc* hatállyal felfüggeszti egy, villamos energia kedvezményes díjszabással, hosszú távra történő szolgáltatásáról szóló szerződés megszüntetéséből eredő joghatásokat (lásd ebben az értelemben: 2016. október 26-i DEI és Bizottság kontra Alouminion tis Ellados ítélet, C-590/14 P, EU:C:2016:797, 107. és 108. pont). Hasonlóképpen, ha egy nemzeti bíróság fenntartja valamely jogellenes támogatás nyújtását, sőt, annak végrehajtását az e támogatást a belső piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánító végleges bizottsági határozat ellenére is lehetővé teszi, az elsőbbség elve alapján mellőzni kell a szóban forgó bírósági határozat jogerejének elvét megállapító szabály alkalmazását (lásd ebben az értelemben: 2007. július 18-i Lucchini ítélet, C-119/05, EU:C:2007:434, 61–63. pont; 2015. november 11-i Klausner Holz Niedersachsen ítélet, C-505/14, EU:C:2015:742, 41–45. pont; 2020. március 4-i Buonotourist kontra Bizottság ítélet, C-586/18 P, EU:C:2020:152, 94. és 95. pont).
- 148 A Bíróság e tekintetben pontosította, hogy abban az esetben, amikor létezik egy állami intézkedésre vonatkozó nemzeti bírósági határozat, amelyet a bizottsági határozatot megelőzően hoztak, e körülmény nem képezheti akadályt annak, hogy a Bizottság gyakorolja az EUM-Szerződés által ráruházott kizárólagos hatáskört a támogatási intézkedések belső piaccal való összeegyeztethetőségének értékelését illetően. Az ilyen hatáskör gyakorlása magában foglalja, hogy a Bizottság az EUMSZ 108. cikk értelmében meg tudja vizsgálni, hogy valamely intézkedés olyan állami támogatásnak minősül-e, amelyet e cikk (3) bekezdésének megfelelően be kellett volna neki jelenteni egy olyan helyzetben, amikor valamely tagállam hatóságai úgy ítélték meg, hogy ezen intézkedés nem felelt meg az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésében meghatározott feltételeknek, ideértve azt is, ha e hatóságok e tekintetben megfeleltek valamely nemzeti bíróság értékelésének (lásd ebben az értelemben: 2020. március 4-i Buonotourist kontra Bizottság ítélet, C-586/18 P, EU:C:2020:152, 92. és 93. pont).
- 149 Az ítélezési gyakorlatban kialakított ezen elvekre tekintettel meg kell vizsgálni, hogy a választottbíróságot görög rendes bírósághoz hasonló szervnek kell-e minősíteni, amelynek értékelését a Bizottságnak ellenőriznie kellett volna ahhoz, hogy el tudjon oszlatni minden kétséget vagy komoly nehézséget a tekintetben, hogy a szóban forgó díj az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett előnyt jelent-e.

iii) A beavatkozó félnek nyújtott gazdasági előny fennállásáról

– A választottbíróság állami jellegéről

- 150 Meg kell állapítani, hogy a fenti 148. pontban leírt helyzet megfelel a jelen ügyben fennálló helyzetnek, attól eltekintve, hogy a választottbírósági ítélet egy választottbíróság, és nem egy állami rendes bíróság által elfogadott határozatot jelent.
- 151 Egyrészt ugyanis a jelen ügyben a választottbíróság a választottbírósági ítélettel a szóban forgó díj megállapítására vonatkozó, jogilag kötelező határozatot hozott, amely alkalmas volt arra, hogy előnyt biztosítson a beavatkozó fél számára abban az esetben, ha nem felel meg a rendes piaci feltételeknek, és következésképpen az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése alapján a Görög Köztársaság által be nem jelentett állami támogatásnak minősülhetett. Másrészt, a felperes által

szolgáltatott információk – amelyeket a Bizottság nem, csak a beavatkozó fél vitat kevésbé részletes módon – azt támasztják alá, hogy a RAE mellett a 4001/2011. sz. törvény 37. cikke alapján létrehozott választottbíróóság, az az előtti választottbíróósági eljárás, valamint annak határozatai a görög rendes bíróságok, az előttük folyó perek és a határozataik jellemzőihez hasonló jellemzőkkel rendelkeznek.

152 Ez többek között a következő kritériumokból tűnik ki.

153 Először is, a 4001/2011. sz. törvény 37. cikke alapján létrehozott választottbíróóságok a rendes bíróságokéval azonos igazságszolgáltatási feladatot látnak el, sőt e bíróságok helyébe lépnek, amennyiben a választottbíróósági eljárás megindítása megfosztja a rendes bíróságokat a hatáskörüktől.

154 Másodszer, a RAE elnöke által összeállított listáról kiválasztott választottbíráknak kijelölésük előtt igazolniuk kell függetlenségüket és pártatlanságukat (a 4001/2011. sz. törvény 37. cikkének (4) bekezdése, valamint a RAE választottbíróósági szabályzata 6. cikkének (1) és (2) bekezdése).

155 Harmadszor, a választottbíróóságok előtti eljárásokra többek között a Kodikas politikai dionómias (görög polgári perrendtartás) rendelkezései, kiegészítő jelleggel pedig a RAE választottbíróósági szabályzata az irányadó (a RAE 261/2012. sz. határozatának I. része, preambulum).

156 Negyedszer, a választottbíróóságok ítéletei jogilag kötelező erejűek, ítélt dolog jelleggel írnak (a RAE választottbíróósági szabályzata 14. cikkének (8) bekezdése), és a görög polgári perrendtartás vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően végrehajtható okiratoknak minősülnek (lásd különösen a 896. és 904. cikket).

157 Ötödször, a választottbíróóságok ítéleteivel szemben rendes bíróság előtt jogorvoslással lehet élni, amint azt a választottbíróósági ítélettel szemben a felperes által az Efeteio Athinon (athéni fellebbviteli bíróság) előtt benyújtott kereset is mutatja (lásd a fenti 12. pontot).

158 Ebből következik, hogy a felperes a jogilag megkövetelt módon bizonyította, hogy a 4001/2011. sz. törvény 37. cikkének megfelelően létrehozott és működő választottbíróóságok a görög állami bírósági rendszer szerves részét képezik. A Bizottság ugyanis még a Törvényszék által a tárgyaláson e tekintetben feltett kifejezett és pontos kérdést követően is tartózkodott attól, hogy állást foglaljon abban a kérdésben, hogy e jellemzők miatt a választottbíróóság állami rendes bíróságnak tekinthető-e, hanem annak megismétlésére szorítkozott, hogy elegendő, ha a felperes választottbíróósághoz fordulásra vonatkozó döntésére a magán gazdasági szereplő elvét alkalmazva állást foglal a beavatkozó félnek nyújtott előny hiányáról, amit a második megtámadott határozatban meg is tett.

159 A Bizottság által a tárgyaláson előadottakkal ellentétben azonban a jellegére, a tevékenysége hátterét képező összefüggésre, céljára, valamint a rá vonatkozó szabályokra tekintettel egy olyan választottbíróóságot, amely törvényben szabályozott választottbíróósági eljárás alapján jár el és a villamos energia díját olyan, jogilag kötelező erejű határozattal állapítja meg, mint a választottbíróósági ítélet, amely az állami bíróságok előtt jogorvoslással megtámadható, valamint jogerős és végrehajtható okiratnak minősül (lásd a fenti 151–157. pontot), a görög rendes bíróságokhoz hasonlóan a közhatalmi jogosítványok körébe tartozó hatáskört gyakorló szervnek kell tekinteni.

– *A Bizottság arra vonatkozó kötelezettségéről, hogy ellenőrizze, hogy a választottbíróági ítélet előnyt biztosít-e*

- 160 Az ítélezési gyakorlatból kétségtől kitűnik, hogy a magán gazdasági szereplő elve nem alkalmazható a választottbíróági ítéletre mint olyanra, figyelemmel arra, hogy a választottbíróaságot állami rendes bíróságnak kell tekinteni (lásd ebben az értelemben: 2019. december 11-i Mytilinaios Anonymos Etairia – Omilos Epicheiriseon ítélet, C-332/18 P, EU:C:2019:1065, 133. és 134. pont) (lásd a fenti 150–159. pontot). Ugyanakkor a Bizottság a fenti 148. pontban felidézett hatáskörei és kötelezettségei alapján annak érdekében, hogy a 2015/1589 rendelet 4. cikkének (3) és (4) bekezdése értelmében vett minden kétséget kizárhasson, köteles volt ellenőrizni azt, hogy az olyan be nem jelentett állami intézkedés, mint az említett ítéletben megállapított, de panaszos által vitatott díj, megfelel-e az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatás fogalmának, beleértve az előny kritériumát is, amelyet állítása szerint azonban a jelen ügyben alkalmazott.
- 161 A Bizottság ugyanis az EUMSZ 107. cikk betartatásának és az EUMSZ 108. cikk alkalmazásának biztosításáért való központi és kizárólagos – az uniós bíróság általi felülvizsgálat mellett fennálló – felelőssége alapján köteles vizsgálni, adott esetben többek között szakértők igénybevételével, hogy valamely állami intézkedés a rendes piaci feltételeknek meg nem felelő előnnyel jár-e (lásd ebben az értelemben: 2004. szeptember 16-i Valmont kontra Bizottság ítélet, T-274/01, EU:T:2004:266, 72. pont, valamint az ott hivatkozott ítélezési gyakorlat; 2015. december 9-i Görögország és Ellinikos Chrysos kontra Bizottság ítélet, T-233/11 és T-262/11, EU:T:2015:948, 91. pont; 2016. március 16-i Frucona Košice kontra Bizottság ítélet, T-103/14, EU:T:2016:152, 164–179. pont).
- 162 Az állandó ítélezési gyakorlat szerint gazdasági előny nyújtása feltételének minősül az a beavatkozás, amely közvetlenül vagy közvetve alkalmas vállalkozások előnyben részesítésére, illetve amely olyan gazdasági előnynek tekinthető, amelyet a kedvezményezett vállalkozás az általános piaci feltételek között nem érhetett volna el. Ezzel szemben ez nem áll fenn, ha a kedvezményezett vállalkozás az állami források felhasználásával rendelkezésére bocsátott előnnyel azonos előnyhöz a rendes piaci feltételeknek megfelelő körülmények között is hozzájuthatott volna (lásd ebben az értelemben: 2016. december 21-i Club Hotel Loutraki és társai kontra Bizottság ítélet, C-131/15 P, EU:C:2016:989, 70. és 71. pont, valamint az ott hivatkozott ítélezési gyakorlat).
- 163 Ezenkívül, amikor a Bizottságnak azt kell megvizsgálnia, hogy bizonyos intézkedések állami támogatásnak minősíthetők-e abból az okból, hogy az állami hatóságok nem ugyanúgy jártak el, mint egy magáneladó, összetett gazdasági értékelést kell lefolytatnia, amelynek felülvizsgálata során az uniós bíróság a Bizottság gazdasági jellegű értékelését nem helyettesítheti a sajátjával (lásd ebben az értelemben: 2013. október 24-i Land Burgenland és társai kontra Bizottság ítélet, C-214/12 P, C-215/12 P és C-223/12 P, EU:C:2013:682, 77. és 78. pont, valamint az ott hivatkozott ítélezési gyakorlat). Ez az értékelés megfelelően alkalmazandó a villamos energia állami ellenőrzés alatt álló, a felpereshez hasonló vállalkozás általi értékesítésére is, amely a rendes piaci feltételeknek meg nem felelő gazdasági előnyt nyújthat a vevőnek. Ugyanis, csakúgy mint ahogy az állami földtulajdon piaci árnál alacsonyabb áron történő értékesítése állami támogatást képezhet (lásd ebben az értelemben: 2015. július 16-i BVVG ítélet, C-39/14, EU:C:2015:470, 27. pont, valamint az ott hivatkozott ítélezési gyakorlat), a villamos energia ilyen vállalkozás által a piaci árnál alacsonyabb áron történő értékesítése a vevő – mint

kedvezményezett – számára olyan előnyt biztosíthat, amely lényegében az állami költségvetés csökkenését idézi elő azáltal, hogy az állam lemond a forgalmi érték és az e vevő által fizetett alacsonyabb ár közötti különbözetről.

– A Bizottság arra vonatkozó kötelezettségéről, hogy összetett gazdasági és műszaki értékelést végezzen az előny fennállásának megállapítása érdekében

164 Az ítélezési gyakorlatban kialakított elvekre, valamint a felperes panaszában előadott érvekre és kifogásokra tekintettel a Bizottság annak érdekében, hogy minden, a 2015/1589 rendelet 4. cikkének (3) és (4) bekezdése értelmében vett kétséget kizárhasson, nem volt jogosult arra, hogy eltekintsen egyrészt annak vizsgálatától, hogy a választottbírói ítélet előnyt biztosított-e (lásd a fenti 160–163. pontot), és másrészt attól, hogy ennek érdekében többek között a szóban forgó díj rendes piaci feltételeknek való megfelelésére vonatkozó összetett gazdasági értékelést végezzen. Ezenkívül a Bizottság nem vonhatja ki magát ezen vizsgálati kötelezettség alól azon az alapon, hogy a felperes és a beavatkozó fél egy hosszú jogvitát követően az említett díj megállapításának előre történő meghatározására szolgáló kritériumokat tartalmazó választottbírói megállapodást kötött, és ennél fogva olyan választottbírói eljárásnak vetették alá magukat, amelynek kimenetele az említett megállapodás „logikus következménye” volt.

165 Kétségtelen, hogy – amint azt a Bizottság előadja – az ítélezési gyakorlat nem írt elő számára arra vonatkozó általános kötelezettséget, hogy az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett előny fennállásának megállapítása érdekében minden esetben összetett elemzést végezzen azon feltételezett piaci ár vonatkozásában, amelyet az intézkedés hiányában egy adott intézkedés kedvezményezettje fizetett volna. Így a vállalkozásokkal szemben rendes körülmények között kiszámlázott díjszabás és a biztosított kedvezményes díjszabás közötti különbség – adójellegű járulékok révén történő – visszatérítésére irányuló mechanizmusból eredő előny nyilvánvaló fennállása esetén a Bíróság az ilyen elemzést szükségessé tevő sajátos körülmények fennállásának bizonyítását követelte meg (lásd ebben az értelemben: 2016. január 21-i Alcoa Trasformazioni kontra Bizottság végzés, C-604/14 P, nem tették közzé, EU:C:2016:54, 38–40. pont, amely helyben hagyta a 2014. október 16-i Alcoa Trasformazioni kontra Bizottság ítéletet, T-77/10, EU:T:2014:897, 82–84. pont).

166 Meg kell azonban állapítani, hogy a jelen ügy alapjául szolgáló tényállás nem hasonlítható össze a fenti 165. pontban hivatkozott ítélezési gyakorlat alapjául szolgáló tényállással, amelyben az előny fennállása nem volt kétséges. A jelen ügyben ugyanis a szóban forgó díjhoz kapcsolódó esetleges előny fennállása nem csupán erősen vitatott volt a felek között, de nehezen meghatározható is volt, amit a többségi, illetve kisebbségi álláspontnak a választottbírói ítéletben szereplő részletes és összetett indokolása is tanúsít, ahol a kisebbségi álláspontot képviselők pontosan a jelen jogvita keretében vitatott pontokat illetően vitatják a választottbírák többsége értékelésének megalapozottságát. A Bizottság tehát nem állapíthatta meg az ezen ítélezési gyakorlat értelmében vett sajátos körülmények hiányát, ami lehetővé tette volna számára, hogy eltekintsen az előny fennállására vonatkozó ilyen értékelésről, és nem is zárhatott ki minden kétséget e tekintetben a második megtámadott határozat 43–48. pontjában kifejtett értékelése alapján. A Bizottság különösen nem érvel megalapozottan azzal, hogy a választottbírói megállapodásban szereplő, a 692/2011. sz. és a 798/2011. sz. határozatban foglalt homályos elemekre tekintettel értelmezett kritériumok kellő pontossággal előre meghatározták a választottbírói eljárás eredményét, így azt az említett kritériumok felperes számára előre látható „logikus következményének” kell tekinteni. Éppen ellenkezőleg, az a helyzet, amellyel a Bizottság a felperes második panasza révén szembesült, hasonló ahhoz a helyzethez, amelyben egy polgári jogi szerződés rendelkezéseinek értelmezése és tisztázása céljából rendes polgári bírósághoz fordulnak, mivel a felek között vitás a

szerződés hatálya, továbbá amelynek tekintetében a Bizottság úgy ítéli meg, hogy vizsgálati jogkörrel rendelkezik, amint azt a jelen üggyel párhuzamos, a 2019. december 11-i Mytilinaios Anonymos Etairia – Omilos Epicheiriseon ítélet (C-332/18 P, EU:C:2019:1065) alapjául szolgáló tényállás is mutatja.

- 167 A jelen ügyben ugyanis a sajátos körülmények, amelyeknek arra kellett volna indítaniuk a Bizottságot, hogy gondosan, elégséges és teljes körű módon vizsgálja meg (lásd a fenti 116. és 117. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatot) a választottbíróági ítélet által a beavatkozó fél számára esetlegesen nyújtott előnyt, valamint e tekintetben összetett gazdasági és műszaki értékeléseket végezzen el, mielőtt az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatás fogalma fennállásának hiányával kapcsolatos minden kétséget vagy komoly nehézséget kizárna, a következők.
- 168 Elsősorban, a választottbíróági megállapodás csupán azt jelzi, hogy a beavatkozó fél és a felperes „megállapodnak abban, hogy közös megegyezés alapján a 4001/2011. sz. törvény 37. cikkében említett választottbíráskodást veszik igénybe annak érdekében, hogy a nagyfeszültségű fogyasztókra vonatkozó díjszabásnak a RAE által a 692/[2011]. sz. határozatában megfogalmazott alapelvei alapján, valamint [...] a 798/[2011]. sz. határozatra és a [...] választottbíróság 8/2010. sz. ítéletére is figyelemmel a RAE a villamosenergia-szolgáltatási szerződésnek a [keret]megállapodás végrehajtása érdekében 2010. október 5-én készített tervezetében szereplő díjszabási feltételeket aktualizálja és kiigazítsa, valamint, hogy az [említett] határozatok keretében [...] kidolgozza a felek között 2011. június 6-tól alkalmazandó, az ellátásra vonatkozó szerződéses feltételeket oly módon, hogy e feltételek egyrésztől megfeleljenek [a beavatkozó fél] fogyasztási profiljának, és másrésztől legalább [a felperes] költségeit fedezzék”. Márpedig a Bizottság álláspontjával ellentétben meg kell állapítani, hogy különösen a „[beavatkozó fél] fogyasztási profiljára” és a „[felperes] költségeire” vonatkozó kritériumok nem teszik lehetővé, hogy azokból könnyen le lehessen vezetni a keresett villamosenergia-díj megfelelő összegét, amit megerősít a részletes és összetett elemzés is, amelyet a választottbíróáságnak e tekintetben el kellett végeznie (lásd az alábbi 171–184. pontot).
- 169 Másodsorban, ami a díjszabási módszert illeti, a RAE 692/2011. sz. határozata többek között annak kimondására szorítkozik, hogy „[a]z áraknak tükrözniük kell a tényleges villamosenergia-ellátási költségeket, és fedezniük kell a nagykereskedelmi piacon megjelenő termelési költségeket [...], a forgalmazási és az ügyfélkezelési tevékenység költségeit, [...] valamint az észszerű nyereséget”. A „jelentős ügyfeleket”, köztük a beavatkozó félhez hasonló, „közepes és nagyfeszültségű ügyfeleket” illetően a határozat lehetőséget ad arra, hogy „a jellemzőikhez, valamint a szolgáltató és az ügyfél által megállapodott szolgáltatásokhoz igazított, egyedi díjszabást kínáljanak”. A villamosenergia-szolgáltatás számlázásának többek között alkalmasnak kell lennie arra, hogy „a lehető legnagyobb mértékben tükrözze a terhelési görbe formájából eredő rövid- és hosszú távú költségeket, valamint a villamosenergia-termelés rendszerében a fogyasztói kategóriák fogyasztásának mennyiségét”. Ezenkívül „[a]z ügyfélkategóriáknak kínált árak különbözhetnek” többek között a terhelési görbe és a terhelési együttható függvényében. Egyébiránt „[a] díjaknak az időpont, a nap vagy a szezon alapján történő megkülönböztetése egyedi mérési eszközök meglétét feltételezi”, és „[a] zónáknak és a megfelelő megállapított díjaknak figyelembe kell venniük az érintett ügyfélkategória terhelési görbáját”. Végül, „[a]z igen jelentős fogyasztást illetően figyelembe kell venni azt a pozitív vagy negatív eredményt is, amellyel e nagyon jelentős fogyasztók tevékenysége járhat, amely fogyasztók fogyasztása önmagában befolyásolhatja a rendszer működését, és ezáltal teljes költségeit”. Ebből következik,

hogy a RAE 692/2011. sz. határozatában foglalt díjszabási kritériumok csak a releváns költségek meghatározására és a villamos energia díjának megállapítására irányuló módszertani keretet írnak elő, anélkül azonban, hogy megfelelő módon előre meghatároznák annak pontos összegét.

- 170 Harmadsorban, ami a felperes és a beavatkozó fél közötti vita megoldása érdekében alkalmazandó kritériumokat illeti, a RAE 798/2011. sz. határozata erre vonatkozóan sem ad kellően világos és pontos útmutatást. Az említett határozat először is megállapítja, hogy „azon lehetőségnek, hogy tárgyalásokat folytassanak a [nagyfeszültségű] fogyasztók, és különösen egy, [a beavatkozó fél] villamosenergia-fogyasztási profiljával rendelkező ügyfél, amely az összekapcsolt rendszer összfogyasztásának mintegy 5%-át teszi ki, valamint a fő szolgáltató, vagyis [a felperes] között, a célja a szerződés optimalizálására vonatkozó lehetőségek feltárása és számszerűsítése minden olyan előny internalizálása révén, amely mind az erőforrások napi programozásának működése keretében, mind a rendszer hosszú távú fejlesztésének tervezése keretében felmerülhet, amely előnyöket a nagy fogyasztás, és különösen [a beavatkozó fél] fogyasztása mennyiségének megfelelő fogyasztás jelenthet, mivel [a beavatkozó fél] fogyasztása önmagában indokolja egy 300 MW-os villamosenergia-termelő létesítmény megépítését és nyereséges működtetését [...] e fogyasztó jelentős mérete és magas terhelési együtthatója kombinációjára is figyelemmel”, és „[m]agától értetődik, hogy egy, [a beavatkozó fél] méretével rendelkező fogyasztó létezése vagy nem létezése meghatározó befolyást gyakorol mind [a felperes] üzleti modelljére, mind pedig a villamos energia piacának egészére”. Másodszor, e határozat többek között kimondja, hogy „az alacsony terhelésű órák száma [...] a számlázás egyik elemét alkothatja, feltéve hogy a tárgyalásban részt vevő felek megállapodnak egyrészt a tényleges fogyasztási feltételekről és a villamos energia termelését lehetővé tevő energiahordozó-összetételről, másrészt arról, hogy a szerződésben foglalt e rendelkezés hogyan módosítható”. Harmadszor, a határozat rámutat arra, hogy „az alacsony díjtételű órák kiszámítása során, amint az »[a] díjszabás alapelveiben« szerepel, figyelembe kell venni [egyrészt] [a beavatkozó fél] fogyasztásának jelentőségéből adódóan elkerült költségeket, különösen az esti órákat, amelyekben, amennyiben e fogyasztás nem állna fenn, egy alaplétesítményt feszültségmentesíteni kellene, [másrészt pedig] azt a bevételkiesést, amely egy, az összekapcsolt rendszer összfogyasztásának 5%-át kitevő ügyfél elvesztéséből adódó hosszú távú fogyasztáscsökkenésből következhetne”. E határozat megállapítja, hogy „célszerű aktualizálni a [villamosenergia-szolgáltatási] szerződés javasolt tervezetének szövegét egyrészt »[a] villamos energia díjszabásának alapelvei« (a RAE 692/2011. sz. határozata) alapján, másrészt a jelen dokumentumban megfogalmazott, különösen [a beavatkozó fél] fogyasztásához hasonló, jelentős és időben stabil fogyasztásra vonatkozó különös észrevételek alapján”.
- 171 Negyedsorban, a választottbíróági ítélet tartalmát illetően emlékeztetni kell arra, hogy az először is határoz a beavatkozó fél fogyasztási profiljáról (lásd az említett ítélet 77–99. pontjában kifejtett többségi álláspontot), aki legnagyobb villamosenergia-fogyasztóként a nagyfeszültségű fogyasztók görögországi teljes fogyasztásának körülbelül 40%-át tette ki, és a felperestől függött, aki egyetlen görögországi szolgáltatóként 98%-ot meghaladó piaci részesedéssel és az erőművek körülbelül 70%-ával, köztük a ligniterőművek és a nagy vízerőművek 100%-ával rendelkezett.
- 172 Másodszor, ami a felperes költségeinek és a szóban forgó díjnak a meghatározását illeti, a többségi álláspontból lényegében kitűnik, hogy egyrészt az A-150 szabályozott díj a görög energiapiac liberalizációját követően alkalmazhatatlanná vált (a választottbíróági ítélet 100–112. pontja), továbbá összeegyeztethetetlen a beavatkozó fél fogyasztási profiljával, és ennél fogva a választottbíróági megállapodással (az említett ítélet 113–118. pontja), másrészt pedig a rendszer marginális árán alapuló díj nem tükrözi a felperes költségeit (az említett ítélet 119–140. pontja).

- 173 E tekintetben, figyelembe véve a szolgáltatási díjnak többek között az ügyfél fogyasztási profilja, a görög energiapiac szerkezete, a felperes erőfőlénye, valamint a felperes 2011-re vonatkozó mérlege alapján történő kiigazításának lehetőségét, a választottbíróóság úgy ítéli meg, hogy nemcsak a felperes szolgáltatási költségeit, hanem a termelőként keletkezett bevételeit is figyelembe kell venni (a választottbíróási ítélet 127. és 128. pontja). A választottbíróóság pontosítja, hogy ezek a szolgáltatási költségek és bevételek e mérlegben az energiaszolgáltatási tevékenységektől elkülönülő kiadásokként (költségekként), következésképpen az említett tevékenységektől elkülönülő bevételekként jelennek meg. Ezzel szemben álláspontja szerint az, amit a konszolidált mérleg a felperes tényleges költségeként jelöl meg, az e két pénzmozgás közötti különbséget jelenti, és a pénzmozgásoknak a felperes szolgáltatási és termelési egységei közötti ezen belső számviteli átvezetése egy úgynevezett „kétoldalú pénzügyi megállapodáson” alapul (az említett ítélet 123. és 124. pontja). E tekintetben emlékeztet arra, hogy a RAE 692/2011. sz. határozata hivatkozik az energiaszolgáltatás tényleges költségeire, és azokat – a „pool” piachoz és annak egyedi mechanizmusaihoz hasonlóan – többek között az energiatermelés költségeihez köti (ezen ítélet 125. pontja).
- 174 A választottbíróóság szerint a rendszer marginális ára nem felel meg a felperes tényleges költségeinek. Vertikálisan integrált vállalkozásként a felperes tényleges költségeit éves alapon, és nem órák alapján kell megállapítani, figyelembe véve a tulajdonában álló valamennyi erőmű teljes változó és állandó költségét, növelve az általa a „DAS-rendszeren” keresztül harmadik felektől történő vásárlások költségeivel, növelve az energiaszolgáltatóknál az említett rendszeren kívül felmerült költségekkel, az alkalmazandó szabályoknak megfelelően (a választottbíróási ítélet 129. pontja). A választottbíróóság e tekintetben elutasítja a felperes arra vonatkozó javaslatát, hogy a díjat a rendszer marginális árától függően határozzák meg egy könyvvizsgáló cég által készített jelentés alapján (az említett ítélet 131–140. pontja), többek között azzal az indokkal, hogy a RAE 692/2011. sz. határozatának megfelelően az energiaszolgáltatás árát olyan módszer szerint kell meghatározni, amely „tükrözi minden egyes fogyasztói kategória terhelési görbáját és teljes fogyasztását, és a teljes rendszer terhelési görbéje helyett minden egyes fogyasztó vagy fogyasztói kategória terhelési görbáját [...] veszi figyelembe”. Ebből azt a következtetést vonja le, hogy a felperes által ajánlott díj nem alkalmazható egy olyan fogyasztóra, mint a beavatkozó fél (ezen ítélet 139. és 140. pontja).
- 175 A beavatkozó fél által javasolt, a felperes összes lignittüzelésű erőművének változó és állandó költségein alapuló díjat illetően a választottbíróóság emlékeztet egyrészt arra, hogy a RAE 692/2011. sz. határozata szerint az ilyen díjnak tükröznie kell a termelési költségek összegét, a szolgáltatás kezelési költségeit és egy észszerű haszonkulcsot (a választottbíróási ítélet 141–145. pontja), másrészt arra, hogy az megfelel a K. szakértő által leírt „C díjnak”, amely minden fogyasztó hosszú távú minimális költségét tükrözi, és amely e szakértő véleménye szerint lényegében egy alapterhelési erőmű, vagyis lignit- vagy feketeszén-erőmű összköltségén alapul, a felperes által javasolt díjtól eltérően, amely a rendszer marginális árának időben súlyozott átlagán alapul (az említett ítélet 148. és 149. pontja). Nézete szerint ezt a véleményt más szakértők is megerősítették, akiknek a tanúvallomását ezen ítélet 150–154. pontja foglalja össze. A választottbíróóság ebből azt a következtetést vonja le, hogy az energiapiacon teljességgel helyénvaló gyakorlatnak felel meg az, hogy egy olyan fogyasztónak, mint a beavatkozó fél, a lignittüzelésű alapterhelési erőművek teljes energiaköltségén alapuló díjat számláznak ki, és hogy az ilyen díj megfelel a RAE 692/2011. sz. határozatában megállapított kritériumoknak (ugyanezen ítélet 155. és 156. pontja).

176 E tekintetben a választottbíróóság elutasítja a felperesnek az ezen értékelés megkérdőjelezésére irányuló érvelését, mivel az általa javasolt díj összeegyeztethetetlen a RAE 692/2011. sz. és 798/2011. sz. határozatával, mivel azzal jár, hogy az összköltséget valamennyi fogyasztó között egyenlő módon osztják el, oly módon, hogy a nap minden egyes órája után mindegyiküknek ugyanazt az árat számlázzák ki. Ez a „horizontális elosztású díj” jóval magasabb árakat eredményez a háztartások és a tipikus fogyasztási profillal nem rendelkező más fogyasztók, vagyis a csúcsterhelésű fogyasztók számára (a választottbíróási ítélet 156–163. és 169. pontja). Ugyanez vonatkozik a felperes azon érvére is, amely szerint a lignittüzelésű alapterhelési erőművek költségei nem a szolgáltatás költségeit tükrözik, mivel az előtte folyamatban lévő jogvita nem a felperes költségeire vonatkozik, hanem – a 692/2011. sz. határozatnak megfelelően és a RAE 798/2011. sz. és 8/2010. sz. határozatára figyelemmel – az e költségeket fedező és a beavatkozó fél fogyasztási profilját figyelembe vevő díj alkalmazására. E választottbíróóság szerint, ha a beavatkozó fél által javasolt díjat minden fogyasztóra vagy minden fogyasztói kategóriára külön alkalmaznák, az minden évben a felperes költségei 100%-ának megtérüléséhez vezetne, ami megfelel a díjszabás alapelveinek, valamint a választottbíróási megállapodás feltételeinek (az említett ítélet 165. pontja). Ezenkívül vitatja, hogy a beavatkozó fél által javasolt díjszabás a különböző fogyasztói kategóriák közötti kereszt támogatást eredményezne vagy torzíthatná a versenyt, és elutasítja a felperes ezen értékelés megkérdőjelezésére irányuló többi érvét (ezen ítélet 166–183. pontja).

177 Végül a választottbíróási megállapodásban rögzített szolgáltatási feltételek észszerű jellegét illetően a választottbíróóság a választottbíróási ítélet 184–207. pontjában lényegében a következőket fejtí ki:

- a felperes által javasolt, a rendszer marginális árán alapuló díjnak a beavatkozó féllel szembeni alkalmazása összeegyeztethetetlen a választottbíróási megállapodással, mivel az említett díj nem tükrözi a felperes tényleges költségeit (185. és 186. pont);
- az A-150 díjnak a beavatkozó féllel szembeni alkalmazása összeegyeztethetetlen a választottbíróási megállapodással (187. pont);
- a díjszabás valamennyi javasolt módszere közül a választottbíróási megállapodással egyedül az összeegyeztethető, amely az év minden órájára vonatkozó, egységes zóna szerinti átalánydíjat ír elő, amely a felperes által üzemeltetett lignittüzelésű erőművek költségein alapul (188. pont);
- a megállapodástervezetet aktualizálni és módosítani kell, és a fentiekkel összhangban kell kialakítani; e célból meg kell határozni az említett díjból eredő árat, amely megfelel a beavatkozó fél fogyasztása jellemzőinek, és legalább a felperes szóban forgó időszakban felmerült költségeit fedezi (189. pont);
- a felperes nem szolgáltatott elegendő információt a lignittüzelésű erőművei szóban forgó időszak alatti tényleges költségeinek alátámasztására (191. pont);
- nem vehetők figyelembe az azon feketeszén- és lignittüzelésű erőművek termelési költségeire vonatkozóan szolgáltatott információk, amelyeket megépíthettek volna, vagy amelyek a jövőben megépítésre kerülnek, mivel azok nem a szóban forgó időszakban létező erőművek költségeire vonatkoznak (193. pont);
- B. eskü alatt tett nyilatkozatának megfelelően, amely részletes, teljes körű és megbízható információkat szolgáltatott a felperes lignittüzelésű erőműveinek a szóban forgó időszakban

felmerülő költségeiről, a lignit tüzelőanyag költsége 2009-ben 24,5 euró/MWh-t tett ki, míg az „energia” költsége, azaz a tüzelőanyagok költségeihez nem kapcsolódó változó költséggel megnövelt állandó költség, hozzáadva az értékcsökkenést és a termelés pénzügyi költségeit, 12,2 euró/MWh-t tett ki, így a lignittüzelésű erőművek teljes termelési költsége 36,46 euró/MWh-t tett ki, a kitermelés és a forgalmazás észszerű költségeinek figyelembevételével 37,34 euró/MWh-ra kiigazítva (195. pont);

- ami a felperes egységenkénti állandó költségeit illeti, amelyeket a beavatkozó fél részére számláznia kell, a választottbíróági ítélet 200. pontjában kifejtett számítás 12,1 euró/MWh összeget eredményez (201. pont);
- a beavatkozó fél fogyasztása jellemzőinek megfelelő és a felperes szóban forgó időszakban felmerült költségeit fedező díjat 36,6 euró/MWh (nettó) összegben (24,5 + 12,1) kell meghatározni (202. pont);
- tekintettel különösen arra, hogy egyrészt a 2012. januári díj értelmében a beavatkozó fél különböző terhek, szolgáltatások és költségek címén 4,06 eurót/MWh összeget fizet a felperesnek, másrészt a beavatkozó fél fogyasztása az egész év során gyakorlatilag stabil, és a szóban forgó időszak alatt nem változott, ez az összeg az említett időszakra vonatkozó észszerű becslést jelent, és 40,66 euró/MWh összegű (36,6 + 4,06) teljes díjat eredményez (203. pont);
- a 4710 órát illetően a beavatkozó félnek számlázandó egységenkénti teljes ár, amelyet a felperes a keretmegállapodásban elfogadott, 40,70 euró/MWh-t tett ki, amely magában foglalta az említett keretmegállapodás 1.2. pontjában kifejtett valamennyi terhet, így megállapítást nyert, hogy ez az ár mind a felperes termelési költségeit, mind pedig e terheket fedezi (204. és 205. pont);
- a díj, amelynek tekintetében a felperes elfogadta, hogy azt a keretmegállapodás alapján az energiaszolgáltatásért a beavatkozó fél részére számlázza, vagyis 40,7 euró/MWh, évi 4710 óra esetén az év összes órájára alkalmazva fedezi a felperes teljes költségeit, azaz 36,6 eurót/MWh-t, ami az alkalmazandó terhek hozzáadásával (40,66 euró/MWh) megfelel a beavatkozó fél fogyasztása jellemzőinek a választottbíráskodási megállapodás értelmében (206. pont).

178 A választottbíróági ítéletben szereplő többségi álláspont szerinti, a fenti 171–177. pontban kifejtett értékelést vitatják az említett ítélet 217–262. pontjában szereplő kisebbségi álláspontot képviselő választottbírák.

179 A felperes költségeit illetően a választottbíróági ítéletben szereplő kisebbségi álláspont lényegében azt állítja, hogy nem hagyható figyelmen kívül az a tény, hogy a felperes jelenleg – akárcsak a szóban forgó időszak során – vertikálisan integrált vállalkozásként működik, amely párhuzamosan energiatermelést és -szolgáltatást is végez. A felperes e minőségében felmerülő tényleges költségei – éves szinten és nem óránként – valamennyi erőművének a szóban forgó időszakban felmerülő változó és állandó költségeiből állnak, növelve a felperes által a „DAS-rendszeren” keresztül harmadik felektől történő vásárlás költségeivel és az említett rendszeren kívül az energiaszolgáltatóknál felmerült, az alkalmazandó szabályok, köztük az energiaszolgáltatási tanúsítványok (PDC), a változó költségek megtérítési mechanizmusa által előírt összes költségekkel, a szén-dioxid-kibocsátási egységek megvásárlásának költségeivel, az állam által előírt más díjakkal, például a rendszer- és hálózathasználati díjakkal, a szennyező gázkibocsátásokat terhelő különleges díjjal, valamint az energiaszolgáltatásra irányadó görög

törvények szerint esetenként alkalmazandó valamennyi adóval. Mivel a saját termeléshez és a harmadik felek általi szolgáltatáshoz kapcsolódó releváns költségek mértéke naponként és óránként változik, észszerű tehát 70/30 arányt elfogadni e tekintetben. A választottbíróági megállapodásnak a felperes mint vertikálisan integrált vállalkozás tényleges költségeire vonatkozó kritériumaival ellentétes lenne, ha e két összetevő közül az egyiket elszigetelten vizsgálnák, vagy a másik figyelembevétel nélkül arra összpontosítanának. Ugyanezen okokból e költségek nem korlátozhatók sem az energiatermelés költségeire, sem a felperes által üzemeltetett erőművek egyetlen kategóriájára (az említett ítélet 217–222. pontja).

- 180 A választottbíróági ítéletben szereplő kisebbségi álláspont keretében ismertetésre kerülnek azok az okok, amelyek miatt úgy vélik, hogy a többségi álláspont téves díjszabási módszeren alapul, figyelembe véve a felperes tényleges összköltségét (az említett ítélet 227–262. pontja).
- 181 A választottbíróági ítéletben szereplő kisebbségi álláspont szerint először is a többségi álláspont lényegében elismeri, hogy a rendszer marginális ára önmagában nem tükrözi a felperes tényleges költségeit, és azt nem kizárólag e költségek meghatározására használják, hanem az említett időben súlyozott ár a felperes számára harmadik felek által szolgáltatott energiamennyiség díjszabási eszköze is. A felperes által javasolt módszer az összes fogyasztó által valamennyi órában fogyasztott energia mennyisége alapján osztaná fel a fogyasztók részére történő szolgáltatásnyújtás költségét, amely pontosan a rendszer jellemzőin alapul. E módszer szerint a nagyfogyasztóknak alacsonyabb árat számláznának, mint a csúcsfogyasztóknak, mivel az energiaszolgáltatás költségét nagyobb óraszámra osztanák el. E módszer tehát teljes mértékben összeegyeztethető a RAE 692/2011. sz. határozatában megállapított elvekkel, a választottbíróági megállapodás kritériumaival és a szerződő felek szándékaival. A költségeken alapuló olyan módszerről van szó, amely először is figyelembe veszi az egyes fogyasztók profilját, különösen a fogyasztási görbét és a terhelési tényezőjét, másodsor pontosabban tükrözi az energiaszolgáltatás tényleges költségeit (termelési költség, kereskedési költségek, észszerű nyereség), harmadszor nem vezet olyan árakhoz, amelyek az új versenytársakat megakadályozzák a piacra lépésben, amire akkor kerül sor, ha a díjszabás a legolcsóbb energiaforráson alapul, és negyedszer, figyelembe veszi azt, hogy a beavatkozó fél – más fogyasztókkal együtt – a nap minden órájában fennálló energiakeresletet támaszt (az említett ítélet 231. és 232. pontja).
- 182 Ezt követően a választottbíróági ítéletben szereplő kisebbségi álláspont lényegében emlékeztet egy könyvvizsgáló cég három technikai jelentésére, amelyek szerint a felperes által viselt, az energiatermelésre és a harmadik felek általi villamosenergia-szolgáltatásra vonatkozó, időben súlyozott átlagos költség 2011-ben 72,42 euró/MWh-t, 2012-ben pedig 78,53 euró/MWh-t tett ki. Ezen árakra a versenyjog követelményeivel összhangban mennyiségi engedményeket kell alkalmazni (az említett ítélet 233. és 234. pontja).
- 183 Egyébiránt a választottbíróági ítéletben szereplő kisebbségi álláspont kifogásolja a díjszabási módszerre vonatkozó érvelést, amelyet többek között a választottbíróági megállapodás és a RAE 692/2011. sz. határozatának követelményeivel összeegyeztethetetlennek tart (az említett ítélet 235–249. pontja). Közelebbről, a legolcsóbb termelési kapacitás változó és állandó költségeire való általános jellegű hivatkozás hamis képet ad a felperes költségeiről, mivel az erőművek állandó és változó költségeinek kombinációja a működési időtől függően változik. Így a lignitalapú energiára való hivatkozás azt a téves benyomást kelti, hogy a költség a csúcsidő alatt csökken, mivel csak az erőművek egy bizonyos kategóriájának változó költségeit veszi figyelembe, az ugyanazon időszakban magasabb egységenkénti teljes termelési költséggel rendelkező erőművek részvételét azonban nem (ezen ítélet 245. pontja). Ezenkívül a többségi állásponttal jóváhagyott díjszabási módszer nem nyújt megfelelő ösztönzőket az energia észszerűbb

felhasználására, mivel észszerűtlenül korlátozza a fogyasztók arra való képességét, hogy részesüljenek a lignittüzelésű erőművek alacsonyabb változó költségeinek előnyeiből (ugyanezen ítélet 246. pontja). Egyébiránt az említett módszer a piacra lépés akadályainak magas kockázatát idézi elő az új versenytársak kárára, és megerősíti a jogellenes dömping folytatásának lehetőségét. Az sem indokolt, hogy kapcsolatot állapítsanak meg a beavatkozó fél által igénybe vehető díj és a lignittüzelésű erőművek költségei között, mivel azok a megtermelt valamennyi energiát a „poolba” juttatják, ami lehetetlenné teszi az ilyen kapcsolat fennállásának ellenőrzését. Így a teljes kereslet kialakításához hozzájáruló fogyasztókat alacsony, közepes vagy magas költségű és a fogyasztási időtől függően változó költségű erőművek keveréke látja el energiával. A beavatkozó fél nem kivétel e tekintetben, hanem a rendszer keresletéhez mind a csúcs-, mind a völgyidőszakokban hozzájárul, így a díjnak valamennyi erőmű működési átlagköltségét kell tükröznie (a szóban forgó ítélet 247. és 248. pontja).

184 Végül a választottbírói ítéletben foglalt kisebbségi álláspont vitatja az egységár meghatározásának azon módszerét, amely az alapterhelést az alapterhelési létesítményhez köti (az említett ítélet 250–262. pontja). Logikai, valamint a rendszertani koherenciával összefüggő okokból az ilyen módszernek a lignittüzelésű erőmű teljes állandó és változó költségén kell alapulnia, nem pedig több módszertani megközelítésből eredő költségelemek keverékén. Ezenkívül az ilyen számítás lényegében a szóban forgó szolgáltató egy meglévő erőművének költségeire vonatkozik, és nem vehet figyelembe hipotetikus modelleket (ezen ítélet 251. pontja). A lignittüzelésű erőművek változó költségeit illetően a kisebbségi álláspont vitatja B. következtetéseinek megalapozottságát (ugyanezen ítélet 252. és 253. pontja). Lényegében úgy vélik, hogy nem bizonyított, hogy a keretmegállapodásban előírt 40,7 euró/MWh díj fedezi a felperes termelési költségeit és terheit (az érintett ítélet 254. és azt követő pontjai), továbbá úgy vélik, hogy a díj – a lignit stb. átlagos költségeként 33,98 euró/MWh-t, valamint 12,1 euró/MWh energiaköltséget figyelembe véve – semmiképpen sem lehet alacsonyabb, mint 46,08 euró/MWh (ezen ítélet 262. és 274. pontja). Végül a kisebbségi álláspont az állami támogatásokra vonatkozó szabályok alapján kétsébe vonja a többségi álláspont szerinti következtetéseket (a szóban forgó ítélet 263–268. pontja).

185 A fenti megfontolások összességéből következik, hogy a Bizottság nem volt jogosult arra, hogy kétségek vagy komoly nehézségek felmerülése nélkül megtagadja annak a rendes piaci feltételek összetett elemzése alapján történő vizsgálatát, hogy a választottbírói ítéletben foglalt többségi állásponttal megállapított szóban forgó díj alkalmas volt-e arra, hogy a beavatkozó fél számára előnyt, következésképpen pedig állami támogatást nyújtson.

186 Egyrészt, a választottbírói ítélet többségi és kisebbségi álláspontját alátámasztó, vitatott indokok részletes ismertetése azt mutatja, hogy a megfelelő díjszabási módszer és különösen a felperes „tényleges” költségeinek meghatározása mind a görög energiapiac szerkezetére és működésére, mind a beavatkozó fél és a felperes gazdasági helyzetére, többek között üzleti viszonyaikra vonatkozó összetett gazdasági és műszaki értékeléseket feltételez, amelyek relevánsak annak eldöntése szempontjából, hogy egy adott energiaszolgáltatási díj „piaci árnak” felel-e meg. Márpedig, amint az a fenti 164–185. pontban kifejtett megfontolásokból kitűnik, a Bizottság azáltal, hogy arra szorítkozott, hogy a magán gazdasági szereplő elvét arra a kérdésre alkalmazza, hogy az ilyen gazdasági szereplő a felpereshez hasonlóan választottbírói ítélet fordult volna-e, ezeket az összetett értékeléseket a görög bíróságokra bízta, figyelmen kívül hagyva a fenti 143–148. pontban felidézett saját vizsgálati kötelezettségét, sőt, e tekintetben tévesen alkalmazta a jogot és mérlegelési hibát követett el.

187 Másrészről, tekintettel a választottbíróági ítéletben foglalt többségi és kisebbségi álláspont keretében kifejtett részletes és ellentmondásos elemekre, meg kell állapítani, hogy a felperes által a közigazgatási eljárás során benyújtott információk – köztük a könyvvizsgáló cég három technikai jelentése – alapján a Bizottságnak saját elemzést kellett volna végeznie a tekintetben, hogy többek között a felperes költségei meghatározásának a választottbíróság által alkalmazott módszere megfelelő és kellően hihető volt-e annak alátámasztásához, hogy a szóban forgó díj megfelel a rendes piaci feltételeknek, vagy komoly nehézségekkel vagy a 2015/1589 rendelet 4. cikke (3) és (4) bekezdése értelmében vett kétségekkel kellett volna szembesülnie e díj állami támogatás jellegét illetően, aminek alapján úgy kellett volna döntenie, hogy megindítja az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése szerinti hivatalos vizsgálati eljárást.

188 E tekintetben különösen a következő vitatott tényezőknek kellett volna kétségeket ébreszteniük a Bizottságban:

- a felperes költségeinek jellemzése amiatt, hogy a felperes vertikálisan integrált vállalkozás, amelynek konszolidált mérlege a pénzmozgásoknak a felperes szolgáltatási és termelési egységei közötti (az úgynevezett „kétoldalú pénzügyi megállapodáson” alapuló) belső számviteli átvezetésén alapul (lásd a fenti 173. pontot);
- a felperes tényleges költségeinek éves és nem óraalapon történő megállapításának állítólagos szükségessége, figyelembe véve többek között a felperes tulajdonában álló valamennyi erőmű teljes változó és állandó költségét (lásd a fenti 174. pontot);
- egyrészt a „DEI/PwC” által javasolt, a rendszer marginális árán és egy „horizontális elosztású díjhoz” vezető, időben súlyozott átlagon alapuló díj, és másrészt a beavatkozó fél által javasolt, a felperes lignittüzelésű erőművei állandó és változó költségén, azaz a minden fogyasztó hosszú távú minimális költségén alapuló díj közötti választás relevanciája (lásd a fenti 174. pontot);
- e javasolt díjak és a felperes tényleges (változó és állandó) költségei fedezésének szükségessége közötti kapcsolat, és ennek következménye a különböző fogyasztási profilok – akár az alapfogyasztási profilok, mint a beavatkozó fél, akár a csúcs- vagy magas terhelési profilok – számára számlázandó díjakra nézve (lásd a fenti 174. pontot);
- a díjszabási módszer kiválasztásának a görög energiapiacra fennálló versenyre gyakorolt esetleges hatásai (lásd a fenti 176. pontot);
- a felperes által a tényleges költségei, különösen a lignittüzelésű erőművei működéséhez kapcsolódó költségek bizonyítása érdekében szolgáltatott információk elégséges volta (lásd a fenti 177. pontot).

189 Meg kell állapítani, hogy – álláspontjával ellentétben – a Bizottság a második megtámadott határozatban nem tett eleget a kétségek vagy komoly nehézségek objektív fogalma alapján öt terhelő vizsgálati követelményeknek azáltal, hogy véleménye szerint csupán „indikatív jelleggel” figyelembe vette a görögországi villamosenergia-piac szabályozási keretét (a 18., 20., 21., 29., 33., 37., 40. és 41. pont, valamint az 5., 6. és 13–18. lábjegyzet), a beavatkozó fél fogyasztási profilját (a 31. pont és 3. lábjegyzet), a felperes mint villamosenergia-termelő és -szállító jellemzőit (a 30. pont és a 7. lábjegyzet), valamint a felperes és a beavatkozó fél közötti jogvita általános körülményeit (a 2.1 és 2.2. szakasz, valamint a 34–38. és 42. pont).

- 190 Ezenkívül, tekintettel arra, hogy a Bizottság elmulasztotta megvizsgálni – adott esetben belső vagy külső szakértők segítségével – ezeket az összetett gazdasági és technikai elemeket, és így elmulasztotta megindokolni a második megtámadott határozatot, nem szükséges és a Törvényszék számára jogilag nem is lehetséges, hogy a Bizottság értékelését a sajátjával helyettesítse. E tekintetben ugyanis az uniós bíróság a Bizottság gazdasági jellegű értékelését nem helyettesítheti a sajátjával, és nem pótolhatja a vitatott határozattól idegen indokokkal az e határozat indokolásában meglévő hézagot, ellenkező esetben túllépné az EUMSZ 263. cikk szerinti jogszerűségi felülvizsgálatának korlátait (lásd ebben az értelemben: 2013. január 24-i Frucona Košice kontra Bizottság ítélet, C-73/11 P, EU:C:2013:32, 75., 88. és 89. pont; 2013. október 24-i Land Burgenland és társai kontra Bizottság ítélet, C-214/12 P, C-215/12 P és C-223/12 P, EU:C:2013:682, 77. és 78. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2019. december 11-i Mytilinaios Anonymos Etairia – Omilos Epicheiriseon ítélet, C-332/18 P, EU:C:2019:1065, 128–131. pont).
- 191 Ebből következik, hogy a jelen ügyben a Törvényszék nem értékelheti a felperes azon különböző kifogásainak és érveinek megalapozottságát, amelyek a szóban forgó díj meghatározásának alapjául szolgáló választottbíróági értékelés esetlegesen jogi vagy ténybeli szempontból téves jellegére vonatkoznak, sem pedig azt a kérdést, hogy a jelen ügy összehasonlítható-e az Alcoa határozat alapjául szolgáló helyzettel, vagy sem. A fentiekben kifejtett tényezők ugyanis elegendőek annak megállapításához, hogy az előny kritériumának alkalmazása szempontjából releváns információk, különösen pedig azon kérdés részletesebb vizsgálatának hiányában, hogy a szóban forgó díj megfelelt-e a rendes piaci feltételeknek, a Bizottságnak komoly nehézségekkel kellett volna szembesülnie, vagy a 2015/1589 rendelet 4. cikkének (3) és (4) bekezdése értelmében kétségei kellett volna, hogy felmerüljenek, amelyek szükségessé tették volna, hogy megindítsa a hivatalos vizsgálati eljárást.

c) A T-740/17. sz. ügyre vonatkozó következtetések

- 192 Ennélfogva a harmadik és negyedik jogalaprak, valamint az ötödik jogalap első és második részének helyt kell adni, anélkül hogy az említett jogalap többi részéről határozni kellene.
- 193 Következésképpen a T-740/17. sz. ügyben előterjesztett keresetnek helyt kell adni, és a második megtámadott határozatot meg kell semmisíteni, anélkül hogy a többi jogalapról határozni kellene.
- 194 Mivel a Törvényszék a második megtámadott határozatot így az EUMSZ 264. cikk első bekezdése értelmében semmisnek nyilvánította, azt visszamenőleg törlik a jogrendből, mintha soha nem létezett volna (lásd ebben az értelemben: 2019. március 28-i River Kwai International Food Industry kontra AETMD ítélet, C-144/18 P, nem tették közzé, EU:C:2019:266, 45–57. pont). Ebből következik, hogy az említett határozat nem helyezhette hatályon kívül és nem válthatta fel sem az első megtámadott határozatot, sem pedig a vitatott levelet.
- 195 Ennélfogva, amint azt a Bizottság a tárgyaláson erre az esetre elismerte, a T-639/14. RENV. és a T-352/15. sz. ügy nem vált okafigyóttá, és az említett ügyekben előterjesztett keresetekről határozni kell.

C. A T-352/15. sz. ügyről

- 196 A T-352/15. sz. ügyben előterjesztett keresetet illetően elegendő megállapítani, hogy először is a fenti 194. és 195. pontban kifejtettek tekintetével annak tárgya továbbra is fennáll, így a Bizottság okafogyottság megállapítása iránti kérelmét el kell utasítani.
- 197 Másodszor, a fenti 70–103. pontban kifejtett indokok miatt, amelyek megfelelően alkalmazandók az első megtámadott határozatra, amelynek tartalma közel azonos a második megtámadott határozat tartalmával, a keresetet elfogadhatónak kell nyilvánítani.
- 198 Az említett kereset alátámasztására felhozott megsemmisítési jogalapokat ugyanis egy bevezető rész előzi meg, amely pontosítja a kereset tárgyát, amellyel az ítélezési gyakorlat értelmében vett „[komoly] kétségek” vagy „komoly nehézségek” fennállására hivatkoznak. Hasonlóképpen, az első, a harmadik, a negyedik, az ötödik és a hatodik jogalap keretében kifejezetten hivatkoznak a „kétségek” vagy „komoly nehézségek” fogalmára (a keresetlevél 61., 62., 87., 100., 114., 119., 134., 158., 176. és 196. pontja). Az indokolási kötelezettség és a jelen ügy gondos és teljes körű vizsgálatára vonatkozó kötelezettség megsértésére alapított második joglapot illetően, amely lényegében alaki és eljárási jellegű, a fenti 100. pontban kifejtett megfontolások megfelelően alkalmazandók.
- 199 Harmadszor, tekintettel a megtámadott határozatok közel azonos tartalmára, a fenti 138–192. pontban kifejtett indokok miatt helyt kell adni a második és a harmadik jogalapnak, valamint a negyedik jogalap első és második részének, amelyek megfelelnek a T-740/17. sz. ügy harmadik és negyedik jogalapjának, valamint ötödik jogalapja első és második részének.
- 200 Ebből következik, hogy a T-352/15. sz. ügyben előterjesztett keresetnek is helyt kell adni, és az első megtámadott határozatot meg kell semmisíteni, anélkül hogy határozni kellene a felperes által felhozott többi részből és egyéb jogalapról.
- 201 A fenti 194. pontban kifejtetteknek megfelelően, mivel az első megtámadott határozat semmis, nem volt alkalmas arra, hogy hatályon kívül helyezze és felváltsa a vitatott levelet, így a T-639/14. RENV. sz. ügy ezen okból nem válhat okafogyottá.
- 202 Következésképpen a fenti okból a T-639/14. RENV. sz. ügyet szintén el kell bírálni.

D. A T-639/14. RENV. sz. ügyről

1. Az okafogyottság megállapítása iránti kérelemről és az elfogadhatóságról

- 203 Elöljáróban a fenti 194. és 201. pontban kifejtett indokok alapján el kell utasítani a Bizottság okafogyottság megállapítása iránti kérelmét.
- 204 A kereset elfogadhatóságát illetően elegendő felidézni a fenti 70–103. pontban kifejtett indokokat, amelyek megfelelően alkalmazandók a vitatott levélre, és amelyekből az is következik, hogy az megtámadható jogi aktusnak minősül.
- 205 E tekintetben a Bíróság ugyanis úgy ítélte meg, hogy a vitatott levél elfogadásával a Bizottság az ügy lezárásáról szóló jogi aktust hozott, melyben úgy határozott, hogy a fellebbező panasza nyomán indult előzetes vizsgálati szakaszt lezárja, és megállapította, hogy a megindított vizsgálat nem

tette lehetővé az EUMSZ 107. cikk szerinti állami támogatás fennállásának megállapítását, és ezért megtagadta az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdésében előírt hivatalos vizsgálati eljárás megindítását. A Bíróság szerint a Bizottság így végleges álláspontot alakított ki a felperes által benyújtott, az EUMSZ 107. és EUMSZ 108. cikk megsértésének megállapítására irányuló kérelemre vonatkozóan. A Bíróság kifejtette, hogy mivel e levél megakadályozta a felperest abban, hogy hivatalos vizsgálati eljárás keretében megtegye észrevételeit, olyan kötelező joghatásokat váltott ki, amelyek érinthették a felperes érdekeit. A Bíróság ebből azt a következtetést vonta le, hogy e határozat az EUMSZ 263. cikk értelmében vett megtámadható aktusnak minősül (lásd: 2017. május 31-i DEI kontra Bizottság ítélet, C-228/16 P, EU:C:2017:409, 30. és 31. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 206 Ezenkívül a kereset alátámasztására felhozott jogalapokat egy bevezető rész előzi meg, amely pontosítja a kereset tárgyát, amellyel az ítélkezési gyakorlat értelmében vett „[komoly] kétségek” vagy „komoly nehézségek” fennállására hivatkoznak (lásd a keresetlevél 51–53. pontját). Hasonlóképpen, a betudhatóság (a keresetlevél 90. és 128. pontja) és az előny (a keresetlevél 145. és 152. pontja) kritériumára vonatkozó második és harmadik jogalap keretében kifejezetten hivatkoznak a „kétségek” vagy „komoly nehézségek” fogalmára. Az első és a negyedik jogalapot illetően elegendő megállapítani, hogy azok alaki és eljárási jellegűek, és pontosan ahhoz a kérdéshez kapcsolódnak, hogy a Bizottság az előzetes vizsgálati szakaszban felmerülő valamennyi kétség eloszlátása vagy nehézség leküzdése szempontjából releváns és ahhoz szükséges elemet megvizsgált és megindokolt-e (lásd ebben az értelemben: 2012. július 10-i Smurfit Kappa Group kontra Bizottság ítélet, T-304/08, EU:T:2012:351, 81. pont; 2019. június 20-i a&o hostel and hotel Berlin kontra Bizottság ítélet, T-578/17, nem tették közzé, EU:T:2019:437, 59. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2019. szeptember 12-i Achemos Grupé és Achema kontra Bizottság ítélet, T-417/16, nem tették közzé, EU:T:2019:597, 52. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 207 Következésképpen a keresetet az annak alátámasztására felhozott valamennyi jogalap tekintetében elfogadhatónak kell nyilvánítani.

2. Az ügy érdeméről

a) A megsemmisítési jogalapokról

- 208 A jelen kereset alátámasztása érdekében a felperes négy megsemmisítési jogalapra hivatkozik.
- 209 Az első jogalappal a felperes arra hivatkozik, hogy a vitatott levél lényeges eljárási szabályt sértett, mivel a Bizottság nem tartotta tiszteletben a panasz vizsgálatát lezáró határozat elfogadásához szükséges eljárási feltételeket.
- 210 A második jogalappal a felperes azt állítja, hogy a Bizottság nyilvánvaló „jogi és ténybeli” mérlegelési hibát követett el az EUMSZ 107. és EUMSZ 108. cikk értelmezését és alkalmazását illetően, amikor úgy ítélte meg, hogy a szóban forgó intézkedés nem tudható be a görög államnak, és következésképpen nem minősül állami támogatásnak.
- 211 A harmadik jogalappal a felperes úgy véli, hogy a Bizottság nyilvánvaló „jogi és ténybeli” mérlegelési hibát követett el az EUMSZ 107. és EUMSZ 108. cikk értelmezését és alkalmazását illetően, amikor úgy ítélte meg, hogy a szóban forgó intézkedés nem biztosít előnyt a beavatkozó fél számára.

- 212 A negyedik jogalappal a felperes azt állítja, hogy a Bizottság megsértette az indokolási kötelezettségét, az összes releváns ténybeli és jogi elem vizsgálatára vonatkozó kötelezettségét, valamint a „megfelelő ügyintézés” elvét.

b) Az első, a lényeges eljárási szabály megsértésére alapított jogalapról

- 213 A felperes lényegében azt állítja, hogy a vitatott levél alaki vagy eljárási hibában szenved, mivel az említett, a Versenypolitikai Főigazgatóság egyik egységvezetője által aláírt és neki címzett levél helyett a Bizottság köteles volt a 2015/1589 rendelet 24. cikkének (2) bekezdése alapján alakszerű határozatot hozni, és azt a Görög Köztársaságnak címezni.
- 214 A beavatkozó fél által támogatott Bizottság erre azt válaszolja, hogy az első megtámadott határozatot a 2015/1589 rendelet 4. cikke alapján a biztosok testülete fogadta el, így a vitatott levél, amelyet az említett határozat kiegészített, nem sért lényeges eljárási szabályt. Kifejti, hogy a felperes továbbra is összekeveri azon fő érvelését, amely szerint e határozat érvényesen helyettesítette e levelet, és ezért meg kell állapítani az okafogyottságot, a másodlagos érvelésével, amely szerint az említett határozat orvosolta az említett levél hibáit. Márpedig az ugyanezen határozat által „hozzáadott elemek” éppen ezt a célt szolgálták.
- 215 E tekintetben elegendő megállapítani, hogy egyrészt, a Bizottság legkésőbb a második megtámadott határozat elfogadásával elismerte, hogy a jelen jogalap megalapozott. A vitatott levél ugyanis a Bizottság szolgálatainak végleges állásfoglalása a felperes panaszával kapcsolatban, amely lezárja azok vizsgálatát. Márpedig az állandó ítélkezési gyakorlatból következik, hogy egy ilyen levél a 2015/1589 rendelet 4. cikke (2) vagy (3) bekezdése alapján az előzetes vizsgálati szakasz végén elfogadott megtámadható határozatot tartalmaz, amelynek címzettje hallgatólágosan az érintett tagállam, és amelyet tehát a Bizottságnak testületi szervként kell meghoznia (lásd ebben az értelemben: 2008. július 17-i Athinaïki Techniki kontra Bizottság ítélet, C-521/06 P, EU:C:2008:422, 37–40. pont; 2010. december 16-i Athinaïki Techniki kontra Bizottság ítélet, C-362/09 P, EU:C:2010:783, 63. pont; 2017. május 31-i DEI kontra Bizottság ítélet, C-228/16 P, EU:C:2017:409, 29. pont).
- 216 Másrészt, a Bizottság elismeri, hogy a vitatott levelet nem az e tekintetben releváns eljárási szabályoknak megfelelően fogadták el (lásd az alábbi 222. pontot), és pontosan ez a Bizottság által a második megtámadott határozat 8. és 51. pontjában, valamint a T-740/17. sz. ügyben előterjesztett védekezése keretében az említett levél e határozattal való – a Bíróság által a 2017. május 31-i DEI kontra Bizottság ítéletben (C-228/16 P, EU:C:2017:409, 32., 40. és 41. pont) előírt követelményeknek megfelelően történő – visszavonása és felváltása érdekében hivatkozott igazolás.
- 217 Következésképpen a jelen jogalapnak helyt kell adni.

c) A második, az EUMSZ 107. és EUMSZ 108. cikknek a betudhatóság kritériumához kapcsolódó értelmezését és alkalmazását érintő nyilvánvaló „jogi és ténybeli” mérlegelési hibára alapított jogalapról

- 218 A felperes lényegében azt állítja, hogy a Bizottság nyilvánvaló „jogi és ténybeli” mérlegelési hibát követett el az EUMSZ 107. és EUMSZ 108. cikk értelmezése során, amikor azt állította, hogy a választottbírói ítélet nem minősülhet a görög államnak betudható támogatási intézkedésnek. Álláspontja szerint a választottbíróshoz fordulás a jogviták rendes bíróságok általi

rendezéséhez képest alternatív mechanizmust jelent, amely lényegében ugyanazokat a joghatásokat váltja ki, különösen a végül meghozott határozat kötelező és végrehajtható jellegét illetően. Véleménye szerint az említett ítélet jellegénél és tárgyánál fogva a görög államnak betudható közhatalmi aktus, amely jogilag kötelező erővel és végrehajtható jelleggel kötelezi őt állami források biztosítására. Ebből azt a következtetést vonja le, hogy a szóban forgó díj betudható a görög államnak, így a Bizottságban legalábbis „komoly kétségeknek” kellett volna felmerülniük, következésképpen meg kellett volna indítania a hivatalos vizsgálati eljárást, többek között annak érdekében, hogy a felperes elő tudja terjeszteni észrevételeit.

- 219 A beavatkozó fél által támogatott Bizottság rámutat, hogy a második és a harmadik jogalap a betudhatóság és az előny feltételéhez kapcsolódik. Ellenkérelmében a Bizottság annak állítására szorítkozik, hogy mivel az állami támogatás fennállásának megállapításához szükséges feltételek együttes jellegűek, ahhoz, hogy meg lehessen állapítani az állami támogatás hiányát, elegendő, hogy e két feltétel egyike teljesülésének hiánya megállapítható legyen. Ezt követően a Bizottság kizárólag azzal a kérdéssel foglalkozik, hogy kizárható-e az előny fennállása azon az alapon, hogy a felperes körütekintő magánbefektetőként járt el.
- 220 A viszonzásban a Bizottság hozzáteszi, hogy a második és a harmadik jogalap hatástalan, mivel önmagában azok egyike sem vezethet a vitatott levél megsemmisítéséhez. Mivel az említett levél az állami támogatás hiányának megállapítása érdekében a betudhatóság és az előny feltételének együttes hiányán alapul, a felperesnek e tekintetben egyetlen, az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének megsértésére alapított jogalapot kellett volna felhoznia mind a betudhatóság, mind az előny hiányának téves értékelése miatt. Márpedig a második jogalap önmagában nem vezethet ilyen megsemmisítéshez, „mivel az előny hiánya kívül esik az említett jogalap érvelésén, és elegendő az állami támogatás hiányának megállapításához”. Ugyanez vonatkozik a harmadik jogalapra is, „mivel a betudhatóság hiánya kívül esik az említett jogalap érvelésén, és elegendő az állami támogatás hiányának megállapításához”.
- 221 A Bizottság lényegében azt állítja, hogy a betudhatóság hiánya nem képezi a vitatott levél indokolásának „lényeges részét”. E szemponttal, csakúgy mint az előny hiányával, e levélben csak röviden foglalkozott, és az állami támogatás hiányára vonatkozó következtetés e két azonos jelentőségű tényezőn alapult. Ezzel szemben az első megtámadott határozat indokolása az előny hiányára összpontosított, mivel az elegendő volt az állami támogatás hiányának megállapításához. A vitatott levél tehát e tárgyban csak „teljesen előzetes” következtetést fejtett ki, amely nem volt olyan egyértelműen strukturált, mint egy, a Bizottság alakszerű határozatában szereplő következtetés.
- 222 A Bizottság vitatja, hogy el kívánta volna kerülni a vitatott levél bírósági felülvizsgálatát. Jelzi, hogy az említett levél a szolgáltatási álláspontjának tisztán előzetes kifejezése. Kifejti, hogy az aláíró alkalmazott e levélben csak tévedésből, következésképpen jogellenesen fogalmazta meg végleges jelleggel az említett szolgálatok álláspontját. Azt állítja, hogy a lényeges eljárási szabály megsértését mindazonáltal orvosolta a második megtámadott határozat elfogadása, amely a végleges válaszát megfelelő formában fejt ki. A felperes nem igazolhat a szóban forgó levél pontos – különösen a betudhatóságra vonatkozó – indokolásának megvizsgálásához fűződő jogos érdeket, mivel ez az érdek azt feltételezi, hogy a kereset az eredményénél fogva alkalmas legyen arra, hogy számára előnnyel járjon.
- 223 Emlékeztetni kell arra, hogy egyrészt a vitatott levélben azon kérdést illetően, hogy a választottbírósági ítélet betudható-e a görög államnak, többek között az szerepel, hogy a felperes nem bizonyította, hogy „a választottbíróság közhatalmi jogköröket gyakorló szerv lenne, különös

tekintettel arra, hogy mind [a felperes, mind a beavatkozó fél] önként választotta a választottbíróági eljárást, anélkül hogy erre vonatkozó jogi kötelezettség állt volna fenn”. E levélben ezenkívül a Bizottság úgy ítéli meg, hogy figyelemmel arra, hogy a választottbíróóság arra kapott felhatalmazást, hogy a választottbíróági eljárásra irányadó általános elveknek, valamint a RAE által e tárgyban korábban elfogadott határozatoknak és iránymutatásoknak megfelelően díjat állapítson meg, „nem tűnik úgy, hogy a [görög] államnak módjában állt volna meghatározó befolyást gyakorolni [az említett ítéletre]”. A Bizottság így megismételte „a 2014. május 6-i levélben az [ezen ítélet] [görög] államnak való betudhatóságának hiányát illetően kifejtett” álláspontját. Másrészt elutasította a felperes azon állításait, amelyek szerint a szóban forgó díj alacsonyabb volt a költségeinél, többek között azzal az indokkal, hogy ugyanezen ítélet kifejezetten elismerte, hogy ez a díj az észszerű nyereségen felül fedezi a felperes költségeit, miközben figyelembe veszi a beavatkozó fél fogyasztási profilját. Így megismételte „a 2014. május 6-i levélben a szóban forgó intézkedésből eredő szelektív előny hiányára vonatkozóan kifejtett” álláspontját is (lásd a fenti 16. pontban is).

- 224 Ebből következik, hogy a Bizottság a vitatott levélben ténylegesen úgy ítélte meg egyrészt, hogy a választottbíróági ítélet nem tudható be a görög államnak, másrészt pedig, hogy a szóban forgó díjnak az említett ítéletben való megállapítása nem jelent előnyt a beavatkozó fél javára. Következésképpen az állami támogatás hiányára vonatkozó következtetése párhuzamosan alapult e két elemen.
- 225 Ezzel szemben a megtámadott határozatokban a Bizottság nem ismétli meg a vitatott levélben kifejtett, a választottbíróági ítélet görög államnak való betudhatóságának hiányára vonatkozó megállapításokat. Ellenkezőleg, már semmilyen módon nem hivatkozik erre az értékelésre, és nem is foglal állást a betudhatóság kritériumának esetleges minősítéséről, annak ellenére sem, hogy egyrészt a panaszok – említett határozatok 11. pontjában szereplő – összefoglalása figyelembe veszi a felperes azon érvét, amely szerint az említett ítélet betudható a görög államnak, másrészt pedig e határozatok 24. pontja e kritériumot a támogatás fogalmának szerves részeként említi.
- 226 Meg kell jegyezni, hogy a Bizottság ugyanígy jár el az eljárás során benyújtott beadványaiban, amelyekben nem foglalt állást a betudhatóság kritériumáról, és nem védekezett kifejezetten a második jogalap alátámasztására felhozott kifogásokkal szemben. Ezzel szemben az előny fennállásával kapcsolatos harmadik jogalapra adott válaszára összpontosít, azt állítva, hogy az, ha a támogatás fogalmát alkotó feltételek egyike nem teljesül, elegendő ahhoz, hogy igazolja a 2015/1589 rendelet 4. cikkének (2) bekezdése szerinti határozat elfogadását. Végül a tárgyalás során a Bizottság még a Törvényszék által e tekintetben feltett konkrét kérdést követően is hasonló megközelítést követett.
- 227 A betudhatóság feltételét illetően emlékeztetni kell arra az ítélkezési gyakorlatra, amely szerint ahhoz, hogy az előnyök az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében „támogatásnak” minősüljenek, egyrésztől közvetlenül vagy közvetve állami forrásból kell származniuk, másrésztől az államnak betudhatónak kell lenniük. Az intézkedés államnak való betudhatóságának értékelése érdekében azt kell megvizsgálni, hogy a hatóságok részt vettek-e az intézkedés meghozatalában (lásd ebben az értelemben: 2017. szeptember 13-i ENEA ítélet, C-329/15, EU:C:2017:671, 20. és 21. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 228 Így azokban az esetekben, amelyekben a nemzeti jogszabályok villamosenergia-ellátási vagy -átvételi kötelezettséget vagy az energiatermelési költségek támogatásának és ellentételezésének a villamos energia díjának összegét befolyásoló mechanizmusát írták elő, az állandó ítélkezési

gyakorlat elismerte, hogy a megfelelő kötelezettségek az államnak betudható intézkedés körébe tartoznak (lásd ebben az értelemben: 2013. december 19-i Association Vent De Colère! és társai ítélet, C-262/12, EU:C:2013:851, 16–18. pont; 2017. szeptember 13-i ENEA ítélet, C-329/15, EU:C:2017:671, 20–22. pont; 2019. május 15-i Achema és társai ítélet, C-706/17, EU:C:2019:407, 47–49. pont).

- 229 Márpedig a jelen ügyben az alkalmazandó görög szabályozás – vagyis többek között a RAE 692/2011. sz. határozatában megállapított „görögországi villamosenergia-díjszabás alapelvei” – kizárólag a nagyfeszültségű fogyasztók részére történő villamosenergia-szolgáltatásra vonatkozó díjszabási kritériumokat írja elő, a díjak pontos összegét azonban nem (lásd a fenti 8. pontot). Az ezen elvek alapján alkalmazandó díjak összegének meghatározását illetően a 4001/2011. sz. törvény 37. cikke csak a szerződő felek azon lehetőségéről rendelkezik, hogy a RAE állandó választottbíróságához fordulhatnak, ami a jelen ügyben a RAE ideiglenes díjat megállapító 2012. május 9-i 346/2012. sz. határozatához, valamint a felperes és a beavatkozó fél közötti ügyleti viszonyokra alkalmazandó, a szóban forgó díjat megállapító választottbírósági ítélet meghozatalához vezetett (lásd a fenti 9. és 12. pontot). A görögországi villamosenergia-szolgáltatási díjak kötelező erejű szabályozásának hiányát megerősíti az EEA előtt indított eljárás, amelynek tárgya a felperes erőfölénnyel való állítólagos visszaélése volt, amely arra irányult, hogy túlzott és hátrányosan megkülönböztető díjakat számlázzon a beavatkozó féllel szemben, és amelynek során az EEA elfogadta a felperes által felajánlott magatartási kötelezettségvállalásokat (lásd a fenti 13. pontot). Ebből következik, hogy a szóban forgó díjat a felperes számára jogilag kötelező jelleggel az Efeteio Athinon (athéni fellebbviteli bíróság) által a 2016. február 18-i 634/2016. sz. ítéletében helybenhagyott említett ítélet írta elő.
- 230 Azon kérdést illetően, hogy a választottbírósági ítélet a görög államnak betudható közhatalmi aktus-e, elegendő emlékeztetni a fenti 150–158. pontban kifejtett körülményekre annak megállapításához, hogy a felperes a jogilag megkövetelt módon bizonyította, hogy erről van szó.
- 231 Ezek az elemek ugyanis alátámasztják, hogy a választottbírósági ítélet jellegénél és joghatásainál fogva összehasonlítható egy görög rendes bíróság ítéleteivel, így azt közhatalmi aktusnak kell minősíteni. Ezt bizonyítja többek között az is, hogy azt az Efeteio Athinon (athéni fellebbviteli bíróság) előtt megtámadták. Ebből az is következik, hogy a 4001/2011. sz. törvény 37. cikkének megfelelően létrehozott és működő választottbíróságok – az általuk helyettesíthető görög rendes bíróságokhoz hasonlóan – a görög állami jogvédelmi rendszer szerves részét képezik.
- 232 A Bizottság tehát tévesen állapította meg a vitatott levélben, hogy egyrészt a felperes nem bizonyította, hogy „a választottbíróság közhatalmi jogköröket gyakorló szerv lenne, különös tekintettel arra, hogy mind [a felperes], mind [a beavatkozó fél] önként választotta a választottbírósági eljárást, anélkül hogy erre vonatkozó jogi kötelezettség állt volna fenn”, másrészt pedig, hogy „nem tűnik úgy, hogy a [görög] államnak módjában állt volna meghatározó befolyást gyakorolni a választottbírósági ítéletre”. Az a tény ugyanis, hogy a felek – mint a jelen ügyben is – önként vagy közös megegyezéssel fordultak választottbírósághoz, nem minősül e tekintetben releváns megkülönböztető kritériumnak, tekintettel arra, hogy a görög rendes bírósághoz való fordulás is önkéntes volt.
- 233 E következtetés elegendő annak megállapításához, hogy a Bizottságnak komoly nehézségeket vagy kétségeket kellett volna tapasztalnia az állami támogatás fennállásával kapcsolatban, vagy legalábbis, hogy nem volt jogosult arra, hogy e kétségeket kizárja azon az alapon, hogy a választottbírósági ítélet nem tudható be a görög államnak. Ez annál is inkább igaz, mivel állami

támogatást lehet nyújtani olyan állami bíróság közvetítésével vagy támogatásával is, amely nem tartja tiszteletben az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdéséből eredő kötelezettségeit (lásd a fenti 147. pontot).

- 234 Ennélfogva a jelen jogalapnak helyt kell adni, anélkül hogy az alátámasztására felhozott többi kifogásról határozni kellene.
- 235 Következésképpen, mivel az első és a második jogalapnak helyt kell adni, a vitatott levelet meg kell semmisíteni, anélkül hogy a többi jogalapról határozni kellene.

E. A T-639/14. RENV., T-352/15. és T-740/17. sz. egyesített ügyekre vonatkozó következtetések

- 236 A fenti megfontolások összességéből következik, hogy a T-639/14. RENV., T-352/15. és T-740/17. sz. egyesített ügyekben a kereseteknek helyt kell adni, és a megtámadott jogi aktusokat meg kell semmisíteni, anélkül hogy határozni kellene a tárgyalásra készített jelentésre vonatkozóan a felperes által tett észrevételek – ideértve azok mellékleteit is – elfogadhatóságáról, amennyiben az eljárási szabályzat 85. cikke értelmében új és késedelmes bizonyítékfelajánlást tartalmazhatnak, továbbá a felperesnek az eljárás szóbeli szakaszának újbóli megnyitására irányuló kérelméről.

IV. A költségekről

- 237 Az eljárási szabályzat 134. cikkének (1) bekezdése alapján a Törvényszék a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a Bizottság pervesztes lett, a felperes kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.
- 238 Az eljárási szabályzat 138. cikkének (3) bekezdése alapján a Törvényszék elrendelheti, hogy az ezen cikk (1) és a (2) bekezdésében nem említett beavatkozó felek maguk viseljék saját költségeiket. A jelen ügyben úgy kell határozni, hogy a beavatkozó fél maga viseli saját költségeit.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (kibővített harmadik tanács)

a következőképpen határozott:

- 1) A T-639/14. RENV. sz. ügyben a Törvényszék megsemmisíti a Bizottság 2014. június 12-i COMP/E3/ON/AB/ark *2014/61460 levelét, amely a Dimosia Epicheirisi Ilektrismou AE-t (DEI) a panaszai vizsgálatának lezárásáról tájékoztatja.
- 2) A T-352/15. sz. ügyben a Törvényszék megsemmisíti a 2015. március 25-i C(2015) 1942 final bizottsági határozatot (SA.38101 [2015/NN] [ex 2013/CP] ügy – Görögország – Az Alouminion SA részére egy választottbírósi ítélet eredményeként a költségeknél alacsonyabb villamosenergia-díj formájában nyújtott állítólagos állami támogatás).
- 3) A T-740/17. sz. ügyben a Törvényszék megsemmisíti a 2017. augusztus 14-i C(2017) 5622 final bizottsági határozatot (SA.38101 [2015/NN] [ex 2013/CP] ügy – Görögország – Az Alouminion SA részére egy választottbírósi ítélet eredményeként a költségeknél alacsonyabb villamosenergia-díj formájában nyújtott állítólagos állami támogatás).
- 4) Az Európai Bizottság maga viseli saját költségeit, valamint a DEI részéről a T-639/14. RENV., T-352/15. és T-740/17. sz. egyesített ügyekben, valamint a C-228/16. P. sz. ügyben felmerült költségeket.
- 5) A Mytilinaios AE – Omilos Epicheiriseon maga viseli saját költségeit.

Collins

Kreuschitz

Csehi

De Baere

Steinfatt

Kihirdetve Luxembourgban, a 2021. szeptember 22-i nyilvános ülésen.

Aláírások

Tartalomjegyzék

I.	A jogviták előzményei és az eljárások	2
II.	A felek kérelmei	9
	A. A T-639/14. RENV. sz. ügy	9
	B. A T-352/15. sz. ügy	10
	C. A T-740/17. sz. ügy	10
III.	A jogkérdésről	11
	A. Előzetes észrevételek	11
	B. A T-740/17. sz. ügyről	11
	1. Az elfogadhatóságról	11
	2. Az ügy érdeméről	19
	a) A megsemmisítési jogalapokról és az érdemi jogszerűség felülvizsgálatának terjedelméről	19
	b) A harmadik, negyedik és ötödik jogalapról	22
	1) A felek harmadik jogalap keretében előterjesztett fő érveinek összefoglalása . . .	22
	2) A felek negyedik jogalap, valamint az ötödik jogalap első és második része keretében előadott fő érveinek összefoglalása	23
	3) A Törvényszék álláspontja	27
	i) A második megtámadott határozatban kifejtett releváns megfontolások összefoglalása	27
	ii) A hatáskörök és kötelezettségek Bizottság és a nemzeti bíróságok közötti megoszlásáról	29
	iii) A beavatkozó félnek nyújtott gazdasági előny fennállásáról	30
	– A választottbíróság állami jellegéről	30
	– A Bizottság arra vonatkozó kötelezettségéről, hogy ellenőrizze, hogy a választottbírósági ítélet előnyt biztosít-e	32
	– A Bizottság arra vonatkozó kötelezettségéről, hogy összetett gazdasági és műszaki értékelést végezzen az előny fennállásának megállapítása érdekében	33
	c) A T-740/17. sz. ügyre vonatkozó következtetések	42

C. A T-352/15. sz. ügyről	43
D. A T-639/14. RENV. sz. ügyről	43
1. Az okafogyottság megállapítása iránti kérelemről és az elfogadhatóságról	43
2. Az ügy érdeméről	44
a) A megsemmisítési jogalapokról	44
b) Az első, a lényeges eljárási szabály megsértésére alapított jogalapról	45
c) A második, az EUMSZ 107. és EUMSZ 108. cikknek a betudhatóság kritériumához kapcsolódó értelmezését és alkalmazását érintő nyilvánvaló „jogi és ténybeli” mérlegelési hibára alapított jogalapról	45
E. A T-639/14. RENV., T-352/15. és T-740/17. sz. egyesített ügyekre vonatkozó következtetések	49
IV. A költségekről	49